

Ghidul de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014 - 2024

Cuprins

Cuvânt înainte	4
Rezumat	5
1 Un nou ghid de dezvoltare pentru Sibiu	
O abordare integrată	7
Procesul de elaborare a Ghidului de Dezvoltare	9
2 Dezvoltare urbană integrată și tendințe internaționale	
Smart City	14
Strategia Europa 2020	15
Tendențe internaționale în domeniile analizate la nivelul orașului Sibiu	18
3 Sibiul astăzi	
Tendențe demografice	26
Guvernare și administrație publică. Management urban	28
Mediul economic	34
Mediul cultural	38
Sibiul – un loc de întâlnire. Dezvoltarea turistică a orașului	44
Factori care influențează calitatea vieții și a locuirii	46
Implicarea societății civile în comunitate	62
Unde trebuie să intervenim?	66
4 Sibiul mâine	
Principiile după care se ghidează Sibiul	70
Cum vrem să continuăm?	72
Sibiu – oraș al culturii și al sportului	74
Sibiu – oraș inovativ și prosper	76
Sibiul – oraș verde și responsabil	90
Sibiu – oraș al comunităților	96

Cuvânt înainte

Sibiul s-a dezvoltat în ultimii 14 ani într-un ritm foarte bun atât pe plan economic, cât și în planul condițiilor de trai, ca mediu academic, ca viață culturală, dar și în domeniul conservării și punerii în valoare a patrimoniului construit și spiritual. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără o riguroasă strategie, fără o planificare atentă, logică a tuturor lucrărilor și acțiunilor administrației locale.

Ghidul de Dezvoltare al orașului pentru perioada 2004 – 2014 a fost un instrument bun pentru noi, ca autorități locale, și l-am utilizat ca linie de control pentru menținerea direcțiilor de dezvoltare pe care le-am conceput și indicat în acest document. Am fost foarte mulțumit să constat că majoritatea obiectivelor din acest Ghid au fost atinse în acești ultimi 10 ani, explicând astfel dezvoltarea sănătoasă și coordonată a orașului.

E timpul însă să ne îndreptăm atenția spre următorii 10 ani. Sibiul este acum un oraș modern, european, cu un mediu economic foarte solid și dinamic, cu o infrastructură mult îmbunătățită, cu un sistem de transport public eficient, un mediu plăcut de viață pentru locuitorii săi, un oraș tânăr, universitar și o locație culturală și turistică foarte căutată. Pe ce cale va merge Sibiul de aici înainte? La această întrebare răspunde acest Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu pentru perioada 2014-2024, un material pe care l-am elaborat împreună cu Fundația Heritas, cu specialiști sibieni din mai multe domenii, dar și cu sibienii simpli. Am contribuit astfel cu toții la stabilirea acestor direcții de dezvoltare viitoare și de aceea consider că acest document este ancorat în realitate, este un document convenit în comunitate și este, prin urmare, un instrument extrem de valoros pentru noi, ca administrație locală, pentru că știm acum în ce direcție își dorește comunitatea să evolueze, cunoaștem nevoile dar și dorințele membrilor acesteia.

Sibiul a demonstrat că are potențial, sibienii au dovedit că sunt o comunitate unită, modernă și dinamică și sunt convins că vom reuși împreună să punem în practică cele mai multe dintre proiectele pe care le regăsiți în acest Ghid.

Vă invit să priviți spre viitorul orașului!

Klaus Iohannis
Primarul Municipiului Sibiu

Rezumat

Într-o lume aflată într-o continuă schimbare și, în același timp, cu un grad de interconectare tot mai ridicat, capacitatea unui oraș de a recunoaște și de a integra tendințele internaționale joacă un rol esențial în dezvoltarea sa viitoare. Pe diferite planuri, orașele intră constant în competiție în vederea atragerii capitalului uman sau financiar iar factori precum performanța economică, eficiența administrativă, structura mediului de afaceri sau infrastructura disponibilă joacă un rol important într-un asemenea context¹. Acestora li se adaugă o serie de factori calitativi precum educația, inovația, potențialul cultural și creativ sau cooperarea strategică. Sibiu răspunde acestor direcții, înțelegând totodată că implicarea comunității este esențială pentru dezvoltarea urbană sustenabilă. Pornind de la aceste premise, noul Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014 - 2024 urmărește continuarea parcursului ascendent al orașului:

- având în vedere interesele diversilor actori publici și privați din domeniul dezvoltării urbane și implicându-i în mod direct în procesul de elaborare;
- respectând principiile unei dezvoltări sustenabile valabile și în ghidul anterior;
- situând aspectele ce susțin o dezvoltare integrată în prim plan;
- ținând cont de provocările apărute odată cu globalizarea și schimbările climatice;
- fiind dedicat în mod explicit stimulării caracteristicilor locale cu impact direct asupra calității vieții.

Într-o primă etapă, documentul vă invită la un periplu prin orașul de astăzi pentru a identifica atuurile, precum și provocările cu care ne confruntăm la nivel local. Capitolul discută maniera în care orașul a evoluat între anii 2000-2014, în raport cu tendințele europene din domeniu. Ulterior, călătoria continuă cu un exercițiu de imaginație dedicat orașului de mâine. Pornind de la un set de principii directoare, dezvoltarea a orașului se va structura pe baza a patru teme principale, susținute de o serie de obiective de dezvoltare:

- Sibiu – oraș al culturii și al sportului
- Sibiu – oraș inovativ și prosper
- Sibiu – oraș verde și responsabil
- Sibiu – oraș al comunităților

Temele propuse urmăresc creșterea capacității orașului de a integra tendințele internaționale, păstrându-și caracteristicile locale și identitatea. Susținute de 21 de obiective și 95 de linii de dezvoltare, principiile asumate prin Ghidul de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014 - 2024 vor sta la baza tuturor documentațiilor strategice care vor fi elaborate ulterior.

¹ Conform grilei de evaluare a International Institute for Management Development (IMD), citată de către OECD Territorial Reviews - Competitive Cities in the Global Economy, OECD 2006.

Un nou ghid de dezvoltare pentru Sibiu

Sibiul, un oraș cosmopolit situat în centrul României, este pregătit să facă față provocărilor pe care secolul al XXI-lea le aduce dezvoltării urbane. Obişnuit să îmbine tradiția și identitatea multiculturală cu idei creative și vizionare, orașul are capacitatea de a răspunde și integra în mod exemplar tendințele de dezvoltare contemporane, asigurându-și un avantaj competitiv la nivel regional, național sau internațional.

Ghidul de Dezvoltare al Municipiului Sibiu pentru perioada 2014 – 2024 susține acest demers. Documentul identifică și dezvoltă un set de aspecte specifice orașului: moștenirea culturală trebuie conservată în mod conștient, prezentul trebuie definit în mod pragmatic, iar pentru viitor anumite obiective se impun a fi urmărite.

Primul Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu, publicat în anul 2003 de către Primăria Municipiului Sibiu, a fost și primul document de acest tip din România. Perceput ca un proiect inovativ, cu impact pe termen lung, documentul definește obiectivele strategice ale Consiliului Local pornind de la un set de principii, valori și norme contemporane.

Zece ani mai târziu, revenim asupra afirmațiilor făcute atunci. Evaluându-le impactul, stabilim noi obiective, implicând în acest proces o serie de actori urbani. Prin intermediul noului Ghid de Dezvoltare orașul Sibiu își definește direcțiile pe care le va urma în următorul deceniu, asumându-și o dezvoltare urbană sustenabilă bazată pe o cooperare constructivă între diversele domenii implicate. Un instrument care facilitează comunicarea atât pe plan intern, între administrația publică, cetățeni și alți actori urbani, cât și pe plan extern, stabilind clar poziția Sibiului pe plan regional, național și european, documentul va avea un impact direct în conturarea imaginii orașului și a percepției sale în rândul locuitorilor sau al altor parteneri de discuție.

O abordare integrată

Orașele și comunitățile din Europa de Est se confruntă cu o serie de provocări, a căror rezolvare este îngreunată din cauza mijloacelor financiare reduse și a migrării capitalului uman. Din această cauză, este important ca dezvoltarea urbană să se facă pornind de la o planificare riguroasă. Rezultatul acestui demers implică un mod de acțiune bazat pe o cooperare între administrația publică și actorii privați, fiind orientat spre atingerea unui set bine definit de obiective.

La nivel local, Sibiul a preluat și adaptat în mod exemplar cadrul strategic recunoscut la nivel internațional. Ghidul de Dezvoltare anterior a promovat principiul unei dezvoltări sustenabile, aspect care s-a regăsit în anul 2004 și în Programul Agenda Locală 21 Sibiu.

Începând cu anul 2007, demersurile privind planificarea urbană se înscriu principiilor definite prin Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile. Acest document definește dezvoltarea urbană drept un proces care integrează în mod obligatoriu actorii urbani, iar politicile sectoriale sunt analizate în aceeași măsură din perspectivă spațială, obiectivă și temporală. O abordare integrată în dezvoltarea urbană asigură un consens între interesele private și publice. Sibiul subscrie acestor principii, integrând dimensiunea europeană și definindu-și obiectivele pe baza Cartei de la Leipzig.

Provocările pe care acest document programatic le lua în calcul în 2007 au rămas valabile și nu ocolesc Sibiul. Orașul trebuie să răspundă concurenței tot mai acerbe la nivel local și regional, condiționată de globalizarea producției, diversificarea produselor, accesul la informație, varietatea condițiilor de trai și de lucru. Acestea li se adaugă provocările cauzate de schimbările climatice, demografice sau de discrepanțele sociale tot mai puternice. De aceea este necesar să acordăm importanța cuvenită și factorilor calitativi precum educația, inovația, potențialul cultural și creativ sau cooperarea strategică în completarea unor elementelor clasice care determină performanța unui oraș, precum structura mediului economic, eficiența administrativă sau infrastructura disponibilă.

Astfel, urmărind poziționarea competitivă a orașului pe viitor, noul Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014-2024:

- are în vedere interesele diversilor actori publici și privați din domeniul dezvoltării urbane;
- respectă principiile unei dezvoltări sustenabile valabile și în ghidul anterior;
- situează în prim plan aspectele ce susțin o dezvoltare integrată;
- ține cont de provocările apărute odată cu globalizarea și schimbările climatice;
- este dedicat în mod explicit stimulării factorilor calitativi.

Un produs al comunității

Dezvoltarea urbană reprezintă o sarcină a întregii comunități. Cumulul deciziilor și acțiunilor fiecărui individ în parte își pune amprenta asupra orașului. Dacă administrația publică investește în proiecte ample de infrastructură, dacă familiile tinere își doresc să frecventeze locul de joacă din parc și să meargă până acolo cu bicicleta sau dacă proprietarul unui restaurant decide să deschidă și o terasă pe perioada verii – fiecare decizie, mai mare sau mai mică, are un efect asupra dezvoltării și imaginii unui oraș.

De aceea este evident că atunci când cautăm răspunsul la întrebarea cum ne-am dori să arate orașul peste zece ani, trebuie să implicăm în dezbateri toți actorii urbani. Cum arată un oraș? Ce principii economice stau la baza unei dezvoltări pozitive? Care este imaginea pe care o promovează un oraș și cum vrea să fie perceput? Care sunt valorile comunitare și ce stă la baza lor? O dezvoltare urbană integrată presupune participarea tuturor actorilor urbani.

Procesul de elaborare a Ghidului de Dezvoltare

Procesul de elaborare a Ghidului de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014-2024 cuprinde trei etape de lucru:

- 1. Etapa 1 Analiza:** Evaluarea situației locale curente precum și relaționarea la contextul național sau european;
- 2. Etapa 2 Proiect:** Definirea unui set de teme principale, care oferă un cadru strategic optim dezvoltării urbane, definirea de obiective și linii de dezvoltare și corelarea lor cu temele principale, pentru a asigura o bază de discuție;
- 3. Etapa 3: Redactarea Ghidului de Dezvoltare.**

Implicarea constantă atât a cetățenilor, cât și a reprezentanților instituțiilor publice, ai mediului de afaceri și ai societății civile reprezintă unul dintre aspectele cele mai importante ale procesului de elaborare. Documentul este un produs al comunității locale, rezultat în urma unui proces amplu de comunicare, desfășurat pe cinci nivele:

1. Un **Grup de Lucru**, format din primar, viceprimari, șefii serviciilor locale și colectivul de autori, a asigurat coordonarea întregului proces de elaborare, activând constant în această perioadă.
2. O **Masă Rotundă** care a adus împreună reprezentanții celor mai importante autorități publice, instituții și asocieri profesionale active la nivel local. Participanții la întâlnire au fost informați cu privire la procesul de elaborare a noului Ghid de Dezvoltare, prezentându-se totodată și primele rezultate ale analizei. Ulterior prezentării, au avut loc discuții cu privire la așteptările pe care le vom avea pe viitor de la orașul Sibiu. Apartenența participanților la domenii profesionale diferite a creat un context propice unor discuții complexe, multisectoriale.
3. Un set de **nouă întâlniri** sectoriale la care au participat 150 de reprezentanți ai societății civile, ai mediului de afaceri, dar și ai instituțiilor publice. Au avut loc discuții ample și constructive cu privire la rezultatele analizei și la obiectivele sectoriale și s-au făcut recomandări și propuneri de proiecte pe tematici concrete, în domeniul culturii, dezvoltării socio-economice sau cu privire la stocul de locuințe.
4. O serie de **discuții bilaterale** purtate cu reprezentanți ai mediului public sau privat, aflați într-o poziție de conducere, au asigurat consistența informațiilor și dezbateră anumitor aspecte specifice orașului.
5. Un **Forum Public** – termen umbrelă sub care se reunesc toate formele de implicare și informare a cetățenilor în demersul de elaborare a documentului. De-a lungul acestui proces, activitățile destinate cetățenilor au variat, incluzând atât o serie de acțiuni de informare, cât și posibilitatea unei implicări active. Printre activități se numără:

Imagine: Fundația Heritas

Conferința internațională publică pe tema “Sibiu - Smart City”

Acest eveniment a reunit la Sibiu, în luna septembrie a anului 2013, 25 de experți de renume în domeniul dezvoltării urbane din România, Germania, Anglia, Belgia și Luxemburg. Tendințele internaționale din domeniul dezvoltării urbane, soluții concrete și exemple de bună practică discutate în cadrul conferinței au reprezentat punctul de pornire în procesul de elaborare a Ghidului.

Pavilionul Smart.City

În paralel cu conferința, pavilionul Smart.City amplasat în Piața Mare a oferit locuitorilor orașului posibilitatea de a se informa cu privire la situația actuală a orașului, de a face o comparație cu alte orașe din Europa și de a discuta aspecte legate de dezvoltarea urbană cu reprezentanții grupului de lucru. Pentru a asigura o bază de discuție a fost elaborat un chestionar care a evaluat percepția locuitorilor asupra orașului.

Care este părerea dvs. despre Sibiu?

Ulterior prezenței din Piața Mare, chestionarul privind percepția locuitorilor asupra orașului a fost disponibil online. Acesta a fost promovat atât de către mass-media locală, cât și prin intermediul rețelelor de socializare, înregistrându-se 1028 răspunsuri.

Care este nivelul de trai în Sibiu?

În luna aprilie 2014, s-a lansat un chestionar axat pe situația economică a locuitorilor orașului, în scopul evaluării nivelului de trai din Sibiu. Promovat prin intermediul rețelelor de socializare, chestionarul a înregistrat 265 de răspunsuri.

Măine în Sibiu! Cum ați vrea să fie orașul în viitor?

În perioada mai - iunie 2014, obiectivele și liniile de dezvoltare au fost discutate și verificate de mai multe ori împreună cu cetățenii în spațiul public, în cadrul Festivalului Huet.Urban sau a Zilelor Vecinătății din cartierul Hipodrom, precum și în mediul online, sub forma unui chestionar. Per ansamblu, de-a lungul acestor activități, am dialogat cu peste 300 de persoane.

Imagine: Fundația Heritas

Prezentarea documentului final in cadrul unei expozitii in spatiul public

În cadrul fiecăreia dintre cele trei etape care au structurat demersul de elaborare a documentației au fost colectate și verificate informații, au fost discutate, acceptate sau respinse diverse propuneri. Pe scurt, s-a creat un cadru care a permis armonizarea opiniilor tuturor părților implicate. Astfel, noul Ghid de Dezvoltare este un produs al comunității, realizat cu ajutorul locuitorilor orașului Sibiu și ai reprezentanților mediului public și privat sau ai societății civile.

Imagine: A.I.O.S.

Dezvoltare urbană integrată și tendințe internationale

La nivel regional, național sau internațional, orașele intră constant în competiție în vederea atragerii capitalului uman sau financiar. Factori precum performanța economică, eficiența administrativă, structura mediului de afaceri sau infrastructura disponibilă joacă un rol important în definirea competitivității unui oraș¹. Toate aceste aspecte se filtrează însă prin prisma stimulării unui mediu economic bazat pe cunoaștere, care încurajează spiritul antreprenorial și inovația.

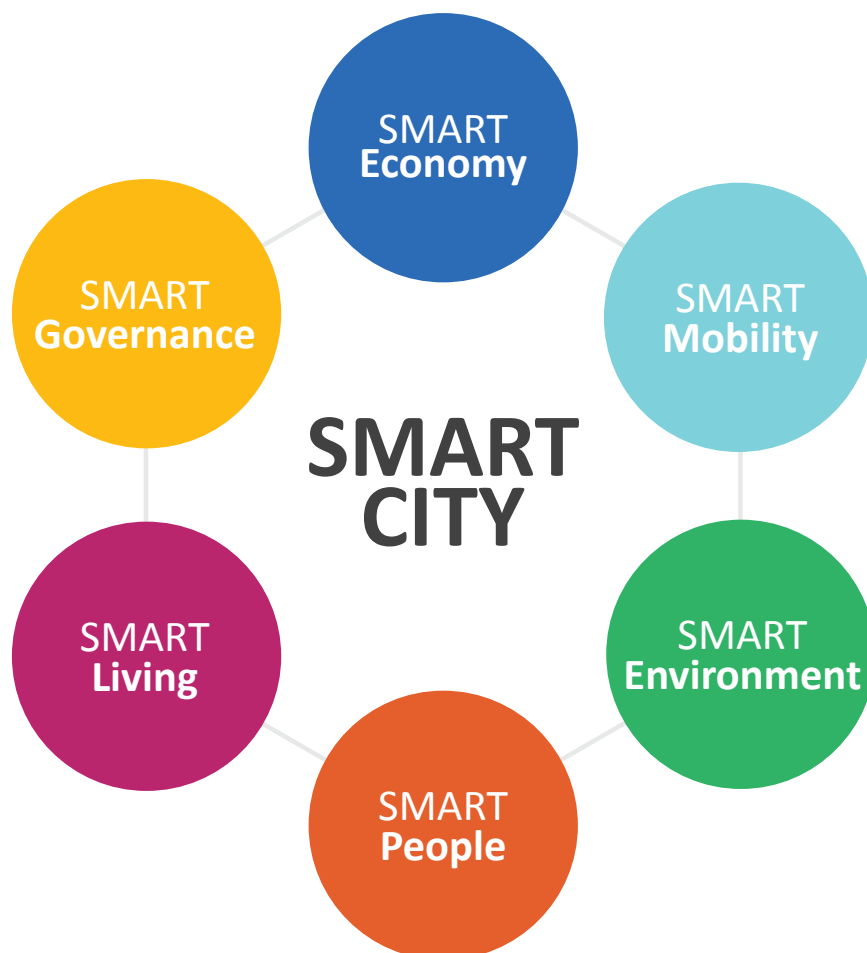
Capitolul de față aduce în discuție cele mai importante strategii sau concepte care stau la baza discursului internațional în domeniul dezvoltării urbane. Aceste demersuri se regăsesc la nivelul Uniunii Europene, în cadrul politicii de coeziune.

¹ Conform grilei de evaluare a International Institute for Management Development (IMD), citată de către OECD Territorial Reviews - Competitive Cities in the Global Economy, OECD 2006.

2

Dezvoltare urbană integrată și tendințe internaționale

Conceptul de Smart City (Oraș inteligent) definește o modalitate de abordare prin care se poate oferi un răspuns provocărilor menționate mai sus. Oferind o platformă de discuție care permite o mai bună coordonare a politicilor de dezvoltare urbană, vizează stimularea tranziției spre un mediu economic care crează valoare adăugată. În acest context, discuția are ca punct de pornire încurajarea capacității unui oraș de a se dezvolta sustenabil, fructificând avantajele locale și integrând cunoștințele din domeniul ingineriei și tehnologiei informației pentru a răspunde domeniilor vulnerabile.

Cele șase teme pe care conceptul le ia în discuție oferă o perspectivă de ansamblu, preluând și completând factorii care stimulează competitivitatea unui oraș: structura mediului economic, maniera de administrare și guvernare urbană, capitalul uman, modul de viață, mobilitatea și mediul înconjurător¹. Prin definirea unui set de indicatori subsidiari fiecărei teme, orașele își pot

identifica mai ușor atât punctele forte, cât și domeniile unde trebuie să intervină pentru a crește calitatea vieții locuitorilor. Dincolo de acest aspect, comunicarea constantă între actorii implicați în viața urbană, de la mediul privat la mediul instituțional și comunitatea locală joacă un rol important în structurarea obiectivelor de dezvoltare ale unui oraș inteligent.

La nivel european, una dintre cele mai mari provocări pentru un oraș de talie medie, asemeni Sibiului, o reprezintă menținerea unui echilibru între un mediu economic capabil să reziste competiției cu orașele mai mari și o dezvoltare urbană sustenabilă, care oferă o calitate ridicată a vieții. În acest demers, identificarea și promovarea aspectelor care aduc un plus de valoare orașului reprezintă un atu puternic.

Pornind de la aceste premise, demersul de elaborare a noului Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu s-a raportat constant la ideea de SmartCity (Oraș inteligent). Atât indicatorii analizați, cât și obiectivele propuse au filtrat temele subsidiare conceptului prin prisma identificării și dezvoltării caracteristicilor locale, pe baza unei abordări integrate.

¹ Smart cities. Ranking of European medium-sized cities - Centre of Regional Science, Vienna University of Technology, 2007. Disponibil online aici: <http://www.smart-cities.eu/index.php?cid=1&ver=3>. Data accesării: 29.07.2014

Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020, elaborată de către Comisia Europeană în 2010, are la bază trei componente principale:

- o dezvoltare inteligentă care prioritizează eficientizarea investițiilor în educație, cercetare și inovare;
- o dezvoltare durabilă care susține orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon;
- o dezvoltare favorabilă incluziunii care pune accentul pe crearea de locuri de muncă și pe reducerea sărăciei.

Documentul servește ca punct de pornire în definirea politicilor naționale și regionale, menite să preia și să răspundă provocărilor cu care orașele europene se confruntă din cauza crizei economice și financiare.

Pentru a susține aceste demersuri, s-a definit un set de șapte inițiative de referință, care susțin cele trei teme enunțate mai sus:

Dezvoltare inteligentă (<i>Smart Growth</i>)	
Agenda digitală pentru Europa	<ul style="list-style-type: none">• pornește de la influența puternică a tehnologiilor de ultimă generație asupra tuturor sectoarelor economice;• stimularea investițiilor în această direcție este un element esențial în creșterea productivității;• susține crearea unui piețe digitale comune, bazată pe Internet ultra-rapid și o serie de aplicații interoperabile, precum și facilitarea accesului tuturor gospodăriilor la o conexiune de Internet de peste 100Mbps până în 2020.
O Uniune a inovării	<ul style="list-style-type: none">• susține colaborarea între sectorul public și cel privat în ceea ce privește investițiile în cercetare, precum și facilitarea colaborării dintre universități și actorii privați;• își propune ca până în 2020 3% din PIB-ul Uniunii Europene să fie investit în domeniul cercetării.
Tineretul în mișcare	<ul style="list-style-type: none">• urmărește creșterea performanței sistemelor de educație, încurajarea mobilității studenților și a tinerilor profesioniști, precum și facilitarea intrării tinerilor pe piața muncii;• în acest sens, Comisia Europeană se angajează să promoveze antreprenoriatul prin programe de mobilitate și să lanseze Youth Employment Framework (EURES).

Dezvoltare durabilă (<i>Sustainable Growth</i>)	
<p>O politică industrială pentru era globalizării</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pornește de la necesitatea îmbunătățirii mediului economic, precum și a ofertei de pe piața muncii; • are două obiective cheie: <ul style="list-style-type: none"> - reglementarea competiției prin eficientizarea legislației anti-trust; - promovarea spiritului antreprenorial prin reducerea birocrăției legate de demararea unei afaceri și susținerea mediului start-up.
<p>O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • resursele naturale, precum apa potabilă, aerul nepoluat sau terenul arabil, reprezintă un factor fundamental în menținerea unei calități ridicate a vieții, motiv pentru care este necesar imperativ să limităm exploatarea nejustificată; • utilizarea eficientă a resurselor se traduce într-o serie de beneficii economice: posibilitatea de a crea noi locuri de muncă și de a crește competitivitatea la nivel european. A face mai mult cu mai puțin înseamnă a crea oportunități majore pentru companii și angajați, a îmbunătăți productivitatea sau a reduce costurile; • inițiativa vine în ajutorul acestor demersuri, oferind un cadru pentru elaborarea unui set de politici și măsuri ce luptă împotriva schimbărilor climatice și susțin utilizarea eficientă a resurselor.

Dezvoltare incluzivă (<i>Inclusive Growth</i>)	
<p>Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • susține modernizarea pieței muncii prin sprijinirea lucrătorilor care doresc să își schimbe locul de muncă sau să se reintegreze pe piața muncii; mobilizarea tuturor actorilor implicați în implementarea reformelor necesare; realizarea de investiții în dobândirea de competențe, pe baza unei mai bune anticipări și monitorizări a nevoilor pieței; promovarea liberei circulații a lucrătorilor; formarea profesională continuă a lucrătorilor; • sprijinirea creării de noi locuri de muncă (prin reducerea impozitării forței de muncă; utilizarea eficientă a subvențiilor pentru angajare; exploatarea potențialelor sectoare – cheie, cum ar fi economia ecologică, tehnologiile informației și comunicațiilor, asistența medicală).
<p>Platforma europeană pentru combaterea sărăciei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a fost elaborată pentru a ajuta statele membre în îndeplinirea obiectivului care vizează scoaterea a 20 de milioane de persoane de sub amenințarea sărăciei și a excluziunii sociale; • are la bază cinci domenii de acțiune care promovează o mai bună utilizare a fondurilor Uniunii Europene pentru a sprijini incluziunea socială, precum și cooperarea cu societatea civilă sau coordonarea politicilor statelor membre în zona sistemului de asigurări sociale.

Pentru a măsura progresele realizate în îndeplinirea obiectivelor Strategiei 2020, au fost stabilite cinci obiective majore la nivelul Uniunii Europene, care au în vedere teme detaliate mai jos:

Ocuparea forței de muncă

- o rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani

Cercetare și dezvoltare

- alocarea a 3% din PIB-ul Uniunii Europene pentru cercetare și dezvoltare

Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990
- creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20%
- creșterea cu 20% a eficienței energetice

Educație

- reducerea sub 10% a ratei de părăsire timpurie a școlii
- creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani

Lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale

- reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

Acestea sunt transpuse și în obiective naționale, demarându-se o serie politici în vederea implementării lor. Cu toate acestea, în special în domeniul incluziunii sociale sau al investițiilor în cercetare și dezvoltare, provocările rămân deschise.

Noul Ghid de Dezvoltare al Municipiului Sibiu se raportează constant, atât în ceea ce privește indicatorii luați în calcul în partea de analiză, cât și în demersul de elaborare a obiectivelor de dezvoltare, la prevederile Strategiei Europa 2020.

Ținte naționale Europa 2020								
	Rata de ocupare a populației cu vârsta între 20 - 64 de ani	Investiții în cercetare și dezvoltare	Ținta privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (luând în calcul nivelul anului 2005)	Ponderele energiei din surse regenerabile în consumul final	Creșterea eficienței energetice	Părăsirea timpurie a școlii (în %)	Rata populației cu vârsta între 30-34 de ani, absolventă a unei forme de educație terțiară (în %)	Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei (nr. persoane)
UE	75%	3%	-20%	20%	20%	<10%	40%	20,000,000
RO	70%	2%	19%	24%	42,99%	11,33%	26,7%	580,000

Tendențe internaționale în domeniile analizate

Dezvoltare urbană

Principalele tendințe de evoluție la nivel european în acest domeniu sunt strâns legate de limitarea procesului de sub-urbanizare și susținerea dezvoltării unui oraș compact și multifuncțional¹. Prin reducerea segregării spațiale și sociale la nivelul orașului și stimularea eficientizării consumului de energie, acest tip de abordare se înscrie în obiectivele de evoluție trasate de către Strategia Europe 2020: susținerea unei evoluții incluzive și sustenabile.

Dincolo de aceste aspecte, atractivitatea unui oraș este strâns legată de o serie de factori obiectivi (racordarea orașului la noile tehnologii, conștientizarea și limitarea impactului asupra mediului, promovarea unui mediu economic activ) și subiectivi (raportul dinamic generat de către relația dintre oferta de locuri de muncă, calitatea locuirii și posibilitățile de relaxare).

Date fiind discrepanțele dintre statele membre, Agenda Teritorială 2020² subliniază importanța dimensiunii teritoriale în atingerea obiectivelor stabilite de către Strategia Europa 2020 și implicit a îndeplinirii obiectivului de coeziune teritorială, introdus prin Tratatul de la Lisabona. Preluând această direcție, atât documentele strategice ale Comisiei Europene cât și documentele de planificare ale statelor membre introduc o serie de principii care trebuie să stea la baza procesului de dezvoltare urbană³. Pe termen lung, este important ca aceste principii să se regăsească în documente strategice elaborate la nivel local:

- Susținerea unei dezvoltări de tip policentric;
- Susținerea dezvoltării regiunilor metropolitane;
- Implementarea unui sistem de guvernare pe mai multe niveluri, bazată pe politici locale care se adresează unor probleme ce depășesc limitele administrative ale orașului;
- Creșterea eficienței energetice și susținerea evoluției spre o economie neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon.

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

¹ Cities of Tomorrow - Challenges, visions, ways forward, Raport publicat de către Comisia Europeană, DG Regio, 2011. Disponibil online aici: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final.pdf. Data accesării: 30.07.2014

² Territorial Agenda of the European Union 2020. Disponibil online aici: <http://www.eu2011.hu/files/bveu/documents/TA2020.pdf>. Data accesării: 30.07.2014

³ 5 years after the Leipzig Charter - Integrated Urban Development as a Prerequisite for a Sustainable City, Raport publicat de către Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung (BVBS), Germania, 2012

Smarter cities for Smarter Growth - How cities can optimise their systems for the talent - based economy, Raport publicat de către IBM Institute for Business Value, 2013. Disponibil online aici: <http://www-05.ibm.com/se/smartercities/pdf/GBE03348USEN.PDF>. Data accesării: 29.07.2014

Economie și educație

În vederea creșterii gradului de competitivitate a orașelor, tendințele de evoluție la nivel european stimulează tranziția mediului economic spre o economie bazată pe cunoștere, care susține creșterea productivității, corelată cu o continuă investiție în cercetare și inovare. Pentru a susține această direcție, mediul economic trebuie să răspundă mai multor provocări. Pe de o parte, nivelul de pregătire și flexibilitatea forței de muncă joacă un rol extrem de important. La nivel european se observă o orientare tot mai mare a pieței forței de muncă spre persoane cu studii superioare, capabile de a se adapta ușor unor noi profile ocupaționale⁴. Pe de altă parte, mediul economic trebuie să aibă capacitatea de a integra schimbările demografice (îmbătrânirea structurală a populației) și de a disocia creșterea productivității de creșterea demografică⁵.

Politica de coeziune a Uniunii Europene pentru noua perioadă de finanțare 2014 - 2020, recunoaște aceste provocări, încercând să ofere un răspuns prin orientarea investițiilor către patru domenii cheie⁶ pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă:

1. Cercetare și inovare;
2. Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC);
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon.

⁴ Smarter cities for Smarter Growth - How cities can optimise their systems for the talent - based economy, Raport publicat de către IBM Institute for Business Value, 2013. Disponibil online aici: <http://www-05.ibm.com/se/smartercities/pdf/GBE03348USEN.PDF>. Data accesării: 29.07.2014

⁵ idem 1

⁶ Politica de coeziune a Uniunii Europene. Informații disponibile online la: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm. Data accesării: 30.07.2014

Tendențe internaționale în domeniile analizate

Cultură și patrimoniu

Acest domeniu va trebui să se alinieze principiilor generale privind dezvoltarea inteligentă, durabilă și incluzivă. Patrimoniul cultural este o parte integrantă a sectorului cultural și creativ și poate avea o contribuție majoră la atingerea obiectivelor Strategiei, însă potențialul său nu este încă pe deplin exploatat. Comisia Europeană recunoaște importanța și contribuția acestui sector la dezvoltarea regională sustenabilă, iar mai mulți miniștri, reprezentanți ai Consiliului Uniunii Europene, au cerut în mai 2014¹ includerea culturii în reviziunile Strategiei Europa 2020 pe termen mediu. Actualul Plan de Lucru pentru Cultură al Consiliului Uniunii Europene este valabil până în decembrie 2014. Acesta reprezintă cadrul pentru stabilirea politicilor culturale pe termen mediu și are șase sectoare prioritare: diversitate culturală, dialog intercultural și cultură accesibilă și incluzivă; industrii culturale și creative; mobilitate și abilități; patrimoniu cultural; cultura în relații externe; statistici culturale. Deși Agenda Europeană pentru Cultură, adoptată în 2007, este considerată încă valabilă pentru stabilirea următorului Plan de lucru, s-a constatat necesitatea integrării culturii în toate politicile majore ale UE. Începând cu 2016 va fi operațional un fond de garantare pentru industriile culturale și creative, stabilite prin programul Europa Creativă.

Turism

Ca anvergură, industria turistică este a treia activitate socio-economică în Uniunea Europeană. În ciuda crizei economice, industria turistică a înregistrat o creștere constantă a numărului de vizitatori. Pe termen lung însă se constată tendința de diminuare a turismului în Europa în beneficiul unor noi destinații din țările cu economii emergente². Menținerea competitivității sectorului turistic european este crucială pentru creșterea economică și a locurilor de muncă. Pentru ca acest sector să facă față provocărilor cu care se confruntă, Comisia Europeană a dezvoltat o nouă politică de lucru³, adoptată în ianuarie 2014 și care se bazează pe aceleași principii strategice din 2010: oferirea de servicii turistice sustenabile, responsabile și de calitate superioară, bazându-se pe avantajele Europei, cu precădere diversitatea din zonele sale rurale și bogăția culturală. Domeniile prioritare sunt: stimularea competitivității în sectorul turistic european; promovarea dezvoltării turismului sustenabil, responsabil și de calitate; consolidarea imaginii Europei ca o colecție de destinații sustenabile și de înaltă calitate; maximizarea potențialului politicilor financiare și instrumentelor UE pentru dezvoltarea turismului.

¹ Council of the EU, Press Release, 3316th Council meeting on Education, Youth, Culture and Sport, Brussels, 20-21 May 2014, pg.18-23

² Ariane Debyser, Members' Research Service, European Parliamentary Research Service

³ Europe, the World's no.1 tourist destination, a new political framework for tourism in Europe 2010

Sănătate

Una din principalele condiții ale dezvoltării urbane durabile este asigurarea sănătății locuitorilor. Obiectivele evidente stabilite la nivel internațional în acest sens țin de promovarea sănătății și prevenirea bolilor prin încurajarea dezvoltării unor sisteme sanitare dinamice bazate pe noile tehnologii. Măsurile concrete propuse de Comisia Europeană sunt: dezvoltarea sistemelor de sănătate sustenabile, reducerea inegalităților și investirea în sănătate prin accesarea de fonduri de europene. Un sistem de sănătate eficient presupune informatizarea bazelor de date, stimularea profesională a specialiștilor, adaptarea constantă a competențelor acestora la contextul creat de modificări demografice, precum și repartizarea echilibrată în teritoriu a personalului medical⁴.

Sport

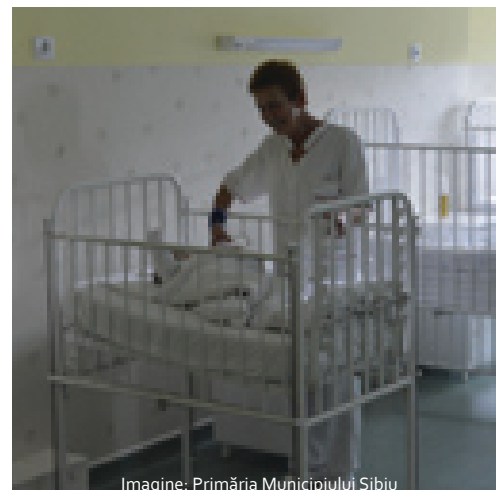
Consiliul și reprezentanții statelor membre UE au adoptat o rezoluție⁵ pentru Planul de Lucru pentru Sport (2014-2017), care completează și îmbunătățește impactul activităților lansate în cadrul programului Erasmus+. Sunt susținute egalitatea de gen în educația și practica sportivă, prevenirea violenței și protecția victimelor și potențialelor victime ale abuzurilor sexuale și hărțuirilor în sport. Sectoarele prioritare ale Planului de Lucru sunt: integritatea sportivă (respingerea dopajului și a "aranjării" meciurilor, protecția minorilor, bună guvernare, egalitate de gen), dimensiunea economică a sportului (finanțarea sustenabilă, moștenirea evenimentelor sportive majore, beneficiile economice ale sportului și inovației în sport) și sportul și societatea (activități fizice care îmbunătățesc sănătatea, voluntariat și angajare, educație și training în sport).

Mediu

Totalitatea activităților urbane (deplasările zilnice, modul de organizare, de muncă, locuire sau de petrecere a timpului liber) și gestionarea tuturor resurselor necesare acestor activități se bazează pe resurse de mediu. Pentru a atinge obiectivele Strategiei Europa 2020 privind mediul, va trebui să îmbunătățim modul de construire pentru reducerea consumului de energie în utilizarea clădirilor. Totodată avem nevoie de o gestionare mai eficientă a deșeurilor sau de investiții într-o infrastructură inteligentă. În acest context, abordarea integrată este esențială, motiv pentru care domeniile interdependente cu impact asupra mediului sunt prezentate în acest capitol: transport și mobilitate, infrastructură și energie, deșeuri.

⁴ Investing in Health. Comision Staff Working Document. Social Investment Package, February 2013. Document disponibil online aici: http://ec.europa.eu/health/strategy/docs/swd_investing_in_health.pdf. Data accesării: 30.07.2014

⁵ Council of the EU, Press Release, 3316th Council meeting on Education, Youth, Culture and Sport, Brussels, 20-21 May 2014, pg.24-27

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

Tendențe internaționale în domeniile analizate

Transport și mobilitate

Deplasarea oamenilor și a bunurilor, în orice formă, de la mersul pe jos, cu bicicleta, cu autovehiculul, până la transportul în comun, implică consum de energie. Se pune problema de a facilita și de a îmbunătăți mobilitatea în orașe astfel încât activitățile implicate să nu se deranjeze reciproc, iar consumul de energie și impactul asupra mediului să fie minim. Din acest motiv se întocmesc planuri de mobilitate urbană care stabilesc măsuri integrate pentru păstrarea și creșterea vitalității orașelor¹.

De remarcat este faptul că circulația nemotorizată primește din ce în ce mai multă atenție, de la nivel global, european, până la nivel local, având drept beneficiu un aport la menținerea și ameliorarea sănătății cetățenilor, crearea unor spații publice mai agreabile pentru om, prin reconfigurarea lor în favoarea pietonului și a circulației nemotorizate sau reducerea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră. Deasemenea, economia de spațiu primește o importanță din ce în ce mai mare la nivel urban, unde vechea paradigma de a crea loc pentru mașini este înlocuită de valorificarea spațiilor pentru oameni.

Transportul public urban preia deplasările pe distanțe lungi în oraș, reducând astfel deplasările individuale. În acest sens, sunt de adus îmbunătățiri în ceea ce privește infrastructura (pentru informații în timp real și evitarea congestiilor de trafic), accesibilitatea, facilitatea, comunicarea, vânzarea și promovarea transportului public².

În contextul conceptelor de mobilitate urbană, politica parcarilor auto este de asemenea o pârgie de influență asupra traficului auto individual în oraș, prin stabilirea duratei și prețului locurilor de parcare. Zona centrală poate deveni mai atrăgătoare, mai plină de vitalitate prin măsuri de reducere a traficului auto care nu implică investiții majore. Beneficiile depășesc zona socială, stimulează economia locală și micul comerț central. În special în zone cu construire compactă, spațiul urban poate fi valorificat pentru o folosire la scară umană³.

1 Action Plan on Urban Mobility, Comisia Europeană 2009

2 ELTIS-Transport Learning 2013, Smart Cities and Communities- Mobility and Transport

3 idem 2

Infrastructură și Energie

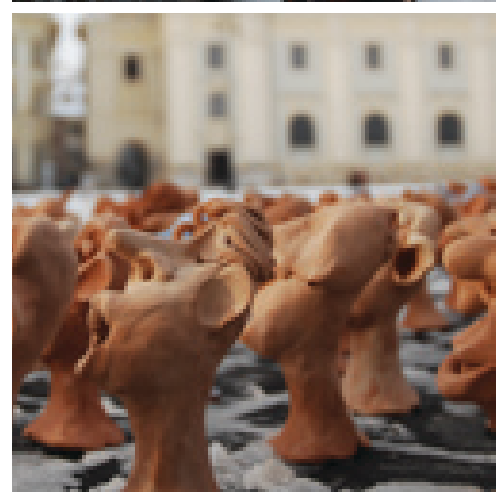
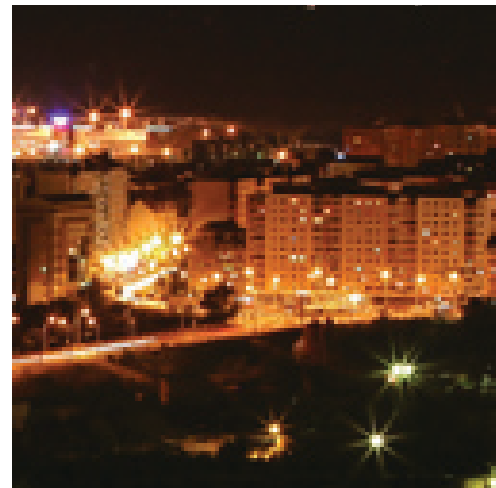
Reducerea consumului de energie a clădirilor are un aport important la consumul global de energie și impact asupra mediului. În acest sens se promovează un mod de construire eficient energetic pe parcursul întregului ciclu de viață al construcțiilor - incluzând materialele utilizate și reciclarea lor, cât și consumul redus de energie pe durata de folosire a clădirii. Provocarea pentru orașele inteligente este ca, după anul 2015, toate clădirile noi să aibă un consum de energie aproape de zero⁴.

Gestionarea deșeurilor

Prevenirea producerii deșeurilor și gestionarea lor implică îmbunătățirea sau regândirea proceselor de producție și a stilului de viață astfel încât deșeurile să se reducă sau să se reutilizeze ca materie primă pentru noi produse secundare. Propunerea legislativă adoptată în 2014 privind politica deșeurilor tinde înspre trecerea de la o economie liniară către o economie circulară cu zero emisii⁵. Se propune, de asemenea, ca 70% din deșeurile municipale să fie reciclate sau procesate pentru re folosire, până în anul 2030.

Incluziunea socială și implicarea comunității

Pentru atenuarea consecințelor negative ale crizei economice și reducerea șomajului, prin Strategia Europa 2020, Comisia Europeană și-a propus aplicarea unei serii de măsuri. Astfel, reducerea numărului de cetățeni europeni amenințați de sărăcie și excluziune socială va fi posibilă prin dezvoltarea unei educații inovative, oferirea de oportunități de angajare pentru comunitățile afectate, combaterea discriminării, integrarea imigranților pe piața muncii și facilitarea accesului la sistemele de sănătate.

⁴ European Initiative on Smart Cities-Roadmap, 2014

⁵ Comunicarea Comisiei Europene: Towards a circular economy: a zero waste programme for Europe, 2014

Sibiul astăzi

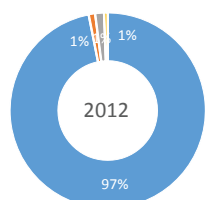
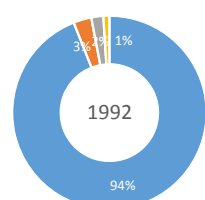
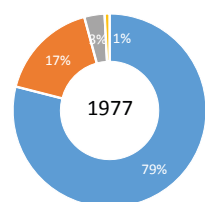
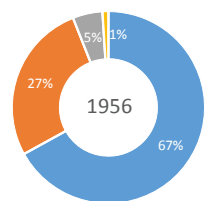
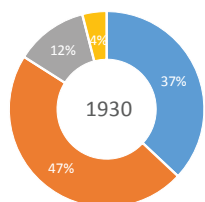
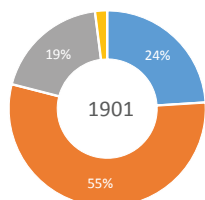
Identificarea avantajelor, dar și a provocărilor cu care ne confruntăm la nivel local, reprezintă punctul de pornire al călătoriei spre orașul de mâine. Structurat sub forma unui set de întrebări care reflectă domeniile abordate, capitolul de față vă invită la un periplu prin Sibiu, discutând maniera în care orașul a evoluat între anii 2000 - 2014.

Municipiul Sibiu, odinioară capitala Transilvaniei, este unul dintre cele mai dinamice orașe din țară, având un remarcabil potențial de dezvoltare economică, dublat de o viață culturală bogată. Situat în centrul României, orașul se bucură de o accesibilitate ridicată, prin poziționarea sa pe Coridorul IV Paneuropean de trafic și beneficiind de un modern aeroport internațional.

3

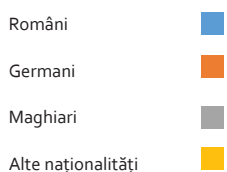

Tendențe demografice

▲ Structura etnică 1901-2012

Sursa datelor: Hermann si Alida Fabini: Hermannstadt - Porträt einer Stadt in Siebenbürgen, Monumenta & AKSL, 2000 // Institutul Național de Statistică, 2014

Multiculturalitatea a fost trăsătura determinantă a comunității care a locuit în Sibiu, structura demografică a orașului integrând, de-a lungul istoriei sale, trei comunități locale vibrante: română, germană și maghiară. Acest fapt și-a pus în mod direct amprenta asupra patrimoniului cultural, material și imaterial al orașului, stând la baza modului în care Sibiu a evoluat din punct de vedere urbanistic până în prima jumătate a secolului al XX-lea. Chiar dacă în momentul de față, din punct de vedere etnic și confesional, populația a cunoscut o uniformizare, identitatea orașului se construiește integrând trecutul. Astfel, criteriile de conviețuire care au definit comunitatea sibiană de-a lungul timpului se regăsesc la nivelul comunității locale actuale sub forma unui grad ridicat de respect și acceptare a diversității sau deschidere spre elementele inovative.

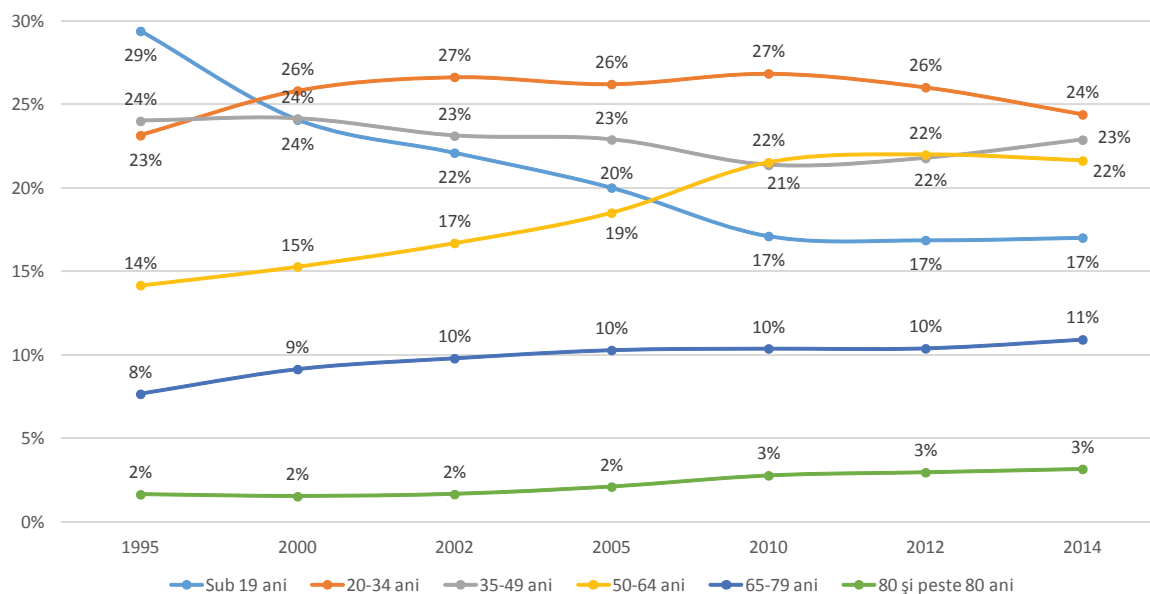
Capacitatea unui oraș de a reține și stimula un asemenea capital uman, respectiv de a atrage un capital uman nou pornind de la aceste principii, joacă un rol important în poziționarea competitivă a acestuia la nivel regional sau național. Din această perspectivă, cunoașterea tendințelor de evoluție demografică reprezintă un element esențial pentru orice demers de planificare.

Luând în calcul perioada 2002 - 2012, evoluția demografică a orașului se înscrie în tendințele europene, observându-se o descreștere a numărului locuitorilor. Dacă între anii 2001 - 2006 acest proces a fost mai accentuat, după 2006, când sporul migrator era încă negativ, soldul migrației interne a început să fie pozitiv. Coroborând aceste date cu informațiile referitoare la numărul salariaților din oraș, care a crescut cu 6% pentru aceeași perioadă, putem concluziona că Sibiu a devenit un punct de atracție pentru forța de muncă din alte zone ale țării. Totodată, o analiză a situației demografice la nivelul zonei periurbane, ne indică faptul că o bună parte din cei care au părăsit Sibiu au rămas în imediata apropiere a orașului, localitățile din zona limitrofă înregistrând un spor migrator pozitiv.

În ceea ce privește structura pe grupe de vârste, comparativ cu anul 2002, se poate observa o creștere a populației cu vârsta cuprinsă între 0-9 ani. Populația cu vârsta cuprinsă între 10-24 ani, 45-49 ani respectiv 65-69 ani este în scădere față de 2002, în timp ce populația cu vârsta cuprinsă între 25-44 ani, 50-64 ani, respectiv 70-85+ este în creștere.

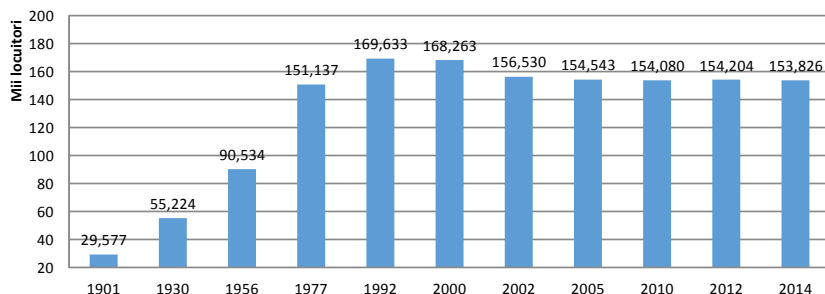
Pe termen mediu și lung, tendința dominantă va continua să fie una de scădere a populației orașului, chiar și în condițiile în care prin imigrație se compensează parțial sporul natural negativ. Totodată, indiferent de maniera în care evoluează indicatorii privind fertilitatea, mortalitatea sau aflusul de populație externă, proiectarea evoluției populației între 2007 - 2042 prevede o creștere a ponderii persoanelor cu vârsta de peste 60 de ani¹.

¹ Informații preluate din studiul de fundamentare a Planului Urbanistic General al Municipiului Sibiu 2009 - Problematika demografică și socială. Autori: conf. univ. dr. Rudolf Poledna, prof. univ. dr. Traian Rotariu, student Mircea Troc, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca.

▲ Evoluția procentuală a populației pe grupe de vârstă

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

◀ Evoluția populației (1901 - 2014)

Sursa datelor: Hermann Fabini, Alida Fabini: Hermannstadt - Porträt einer Stadt in Siebenbürgen, Monumenta & AKSL, 2000 // Institutul Național de Statistică, 2014.

CONCLUZII

■ Chiar dacă tendința de îmbătrânire a populației, prezentă pe plan european, nu a ocolit orașul, modul în care acesta s-a dezvoltat în ultima decadă demonstrează că Sibiu are dorința și maturitatea de a răspunde acestei provocări într-o manieră responsabilă.

■ Privind în viitor, noul Ghid de Dezvoltare pleacă de la premisa că adaptarea obiectivelor de dezvoltare la tendințele demografice, în vederea balansării unei evoluții negative, joacă un rol esențial în integrarea nevoilor comunității locale pe termen mediu și lung.

Guvernare și administrație publică. Management urban

Direcții de dezvoltare

Un **mediu economic dinamic**, care are capacitatea de a atrage investitori, sprijinind în același timp și inițiativele locale, joacă un rol esențial în definirea perspectivelor de dezvoltare ale unui oraș. De-a lungul ultimilor zece ani, acest aspect a ocupat o poziție importantă pe agenda administrației locale, care a făcut demersuri susținute în dezvoltarea Zonei Industriale Vest. Prin diversificarea ofertei de locuri de muncă, acest fapt a avut un impact direct asupra calității vieții locuitorilor.

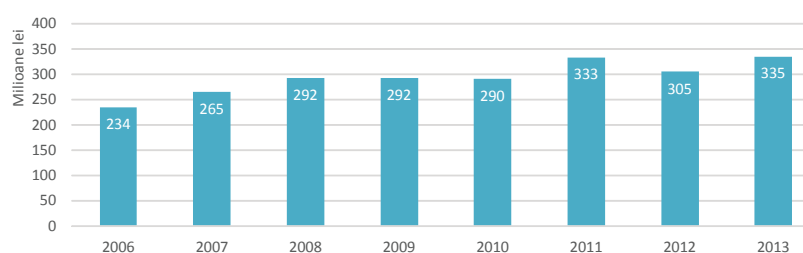
Dincolo de aceste demersuri, administrația locală s-a implicat direct în maniera în care **patrimoniul cultural**, material și imaterial, a acționat ca un vector de schimbare. Susținerea constantă acordată mediului cultural, după încheierea evenimentului Sibiu 2007: Capitală Culturală Europeană, a menținut orașul în topul celor mai importante destinații culturale pe plan național.

Calitatea vieții în mediul urban este însă rezultatul unui conglomerat de factori, cu impact atât asupra celor mai tineri dintre locuitorii unui oraș, cât și asupra celor mai vârstnici. Privind lucrurile din această perspectivă, cele mai multe fonduri din bugetul local s-au alocat investițiilor în învățământul preuniversitar, în sănătate și asistență socială, transport în comun sau infrastructură. Dincolo de atenția acordată reabilitării centrului istoric al orașului sau investițiilor care vizează dotările cartierelor rezidențiale, o mare parte a proiectelor derulate de către administrația locală s-au axat pe instituțiile de **învățământ preuniversitar**. Urmărind diversificarea ofertei educaționale, respectiv relaționarea acesteia cu piața muncii, Sibiu a devenit unul dintre primele orașe din țară care oferă absolvenților ciclului gimnazial posibilitatea a studia în sistem dual, printr-un parteneriat între mediul public și cel privat.

Resurse bugetare și autonomie financiară

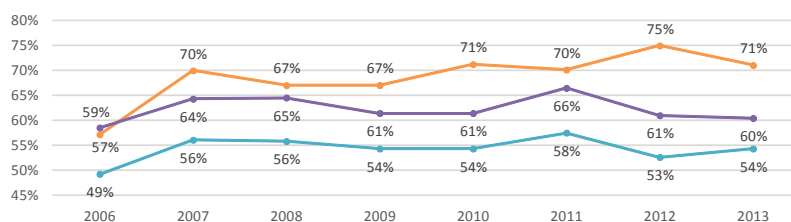
Evoluția mediului economic sibian se reflectă și în veniturile totale încasate la bugetul local, care au crescut constant în ultimii ani, permițând autorităților locale să desfășoare o serie de proiecte de anvergură. Veniturile totale includ sumele încasate la bugetul local, care provin din venituri curente, venituri din capital, subvenții de la bugetul de stat, sau fonduri europene. Raportând contravaloarea încasărilor la bugetul local la un curs mediu anual al euro, se observă o creștere cu 14% a acestora în perioada 2006 – 2013.

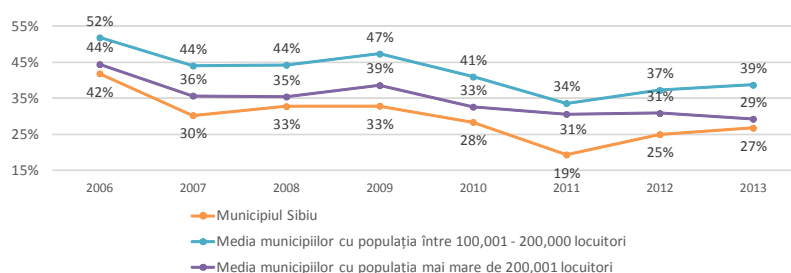
◀ Evoluția veniturilor totale încasate la bugetul local (milioane lei)

Primăria Municipiului Sibiu, 2014. Date prelucrate de către autori.

Dat fiind că o mare parte din bugetul local al Municipiului Sibiu se bazează pe venituri proprii, orașul se bucură de un grad ridicat de independență față de transferurile de la bugetul de stat. Veniturile proprii reprezintă acea parte a veniturilor curente care nu include sumele defalcate din TVA, respectiv transferurile voluntare, altele decât subvențiile, căreia i se adaugă veniturile din capital. Între 2007 – 2013, ponderea veniturilor proprii în raport cu veniturile totale s-a situat constant peste 65%, o valoare situată semnificativ peste media municipiilor cu o populație mai mare de 200,001 locuitori, respectiv media municipiilor cu populația între 100,001 – 200,000 locuitori. Pe linie inversă, ponderea sumelor transferate de la bugetul de stat, incluzând sumele defalcate din TVA și subvențiile, a scăzut constant în ultimii ani.

◀ Ponderea veniturilor proprii, în raport cu veniturile totale încasate la bugetul local

◀ Ponderea sumelor transferate de la nivel central în raport cu veniturile totale încasate la bugetul local

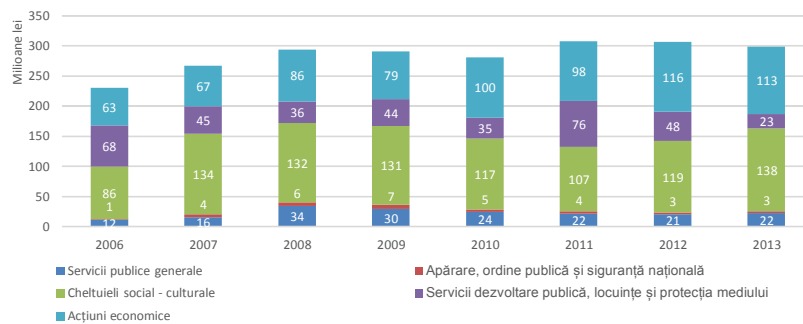
Notă: Sumele transferate de la bugetul central se referă la subvenții, respectiv cotele defalcate din TVA.

Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2014 // Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale, 2014. Date prelucrate de către autori.

Guvernare și administrație publică. Management urban

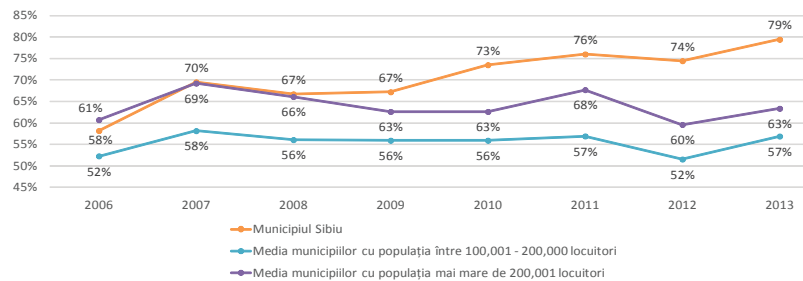
Orașul are, astfel, capacitatea de a-și acoperi peste 70% din cheltuieli din fonduri proprii, un indiciu al unei creșteri economice sănătoase, fundamentate pe o bază largă de plătitori de taxe: cetățeni și societăți comerciale. Raportând valorile la un curs mediu anual al euro, în perioada 2006 – 2013, sumele alocate cheltuielilor din bugetul local au crescut cu 4%. În ceea ce privește repartizarea cheltuielilor pe secțiuni bugetare, ponderea cea mai mare o au sumele alocate cheltuielilor socio-culturale. Acestea includ sumele destinate învățământului preuniversitar, serviciilor culturale, sănătății sau asistenței sociale. Cel de al doilea capitol, ca pondere a cheltuielilor, îl reprezintă acțiunile economice, respectiv sumele alocate menținerii și reabilitării infrastructurii rutiere sau transportului în comun.

► Evoluția cheltuielilor publice pe secțiuni (milioane lei)

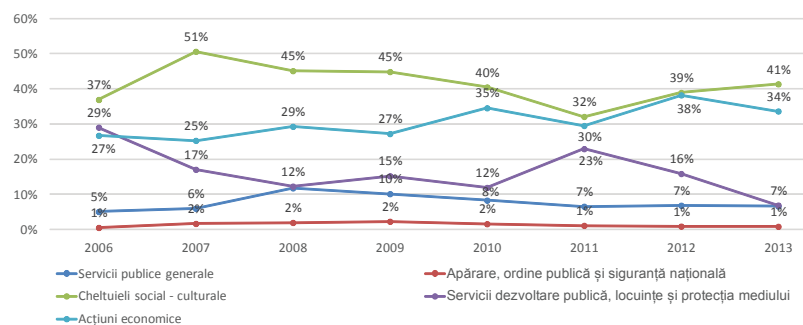
Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2014. Date prelucrate de către autori.

► Capacitatea de acoperire a cheltuielilor din venituri proprii

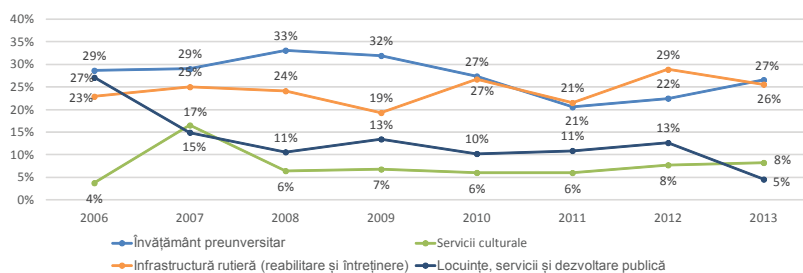
Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2014 // Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Direcția pentru politici fiscale și bugetare locale, 2014. Date prelucrate de către autori.

► Ponderea cheltuielilor pe secțiuni, în raport cu veniturile totale încasate la bugetul local

Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2014. Date prelucrate de către autori.

► Focalizarea principalelor cheltuieli pe domenii, în raport cu veniturile totale încasate la bugetul local

Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2014. Date prelucrate de către autori.

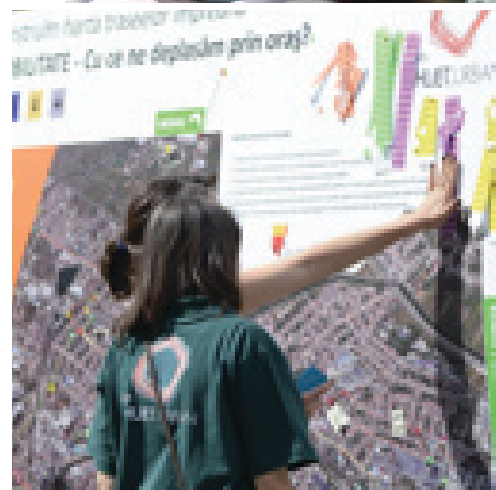
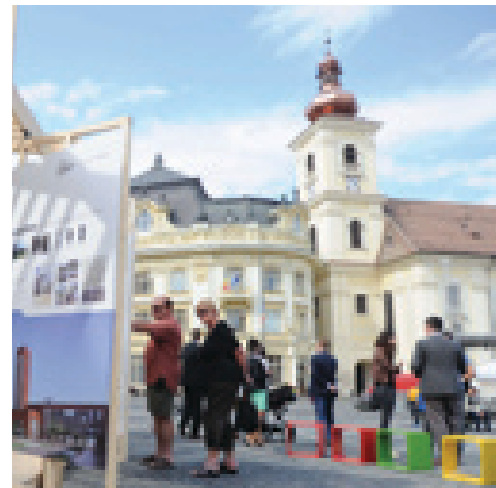
Transparență instituțională și comunicare cu cetățenii

Un model de bună guvernare se bazează pe un sistem administrativ performant, capabil să comunice în mod eficient cu cetățenii orașului, integrând noile tehnologii. Din această perspectivă, de-a lungul ultimilor zece ani, cadrul instituțional s-a aflat într-un continuu proces de schimbare și modernizare. Profesionalizarea funcționarilor publici a reprezentat un pas important în acest demers, promovându-se persoane tinere, dornice de a-și asuma responsabilitatea poziției pe care o ocupa.

Relația cu cetățenii, respectiv schimbul de informație între administrația locală și locuitorii orașului joacă un rol important în activitatea Primăriei Municipiului Sibiu. Centrul de Informare pentru Cetățeni mediază relația între cetățeni și serviciile instituției, direcționând solicitările acestora spre soluționare. Site-ul www.sibiu.ro pune, deasemenea, la dispoziția locuitorilor orașului o serie de informații privind activitatea administrației locale sau hotărârile Consiliului Local al Municipiului Sibiu.

Pentru a facilita comunicarea cu cetățenii, dar și comunicarea intra-, respectiv inter-instituțională, Primăria Municipiului Sibiu este una dintre primele administrații locale din țară care a implementat conceptul de e-administrație, printr-un proiect cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Sistemul permite consultarea situației fiscale sau plata taxelor și impozitelor locale on-line. Totodată, se pot depune petiții, se fac înscrieri la audiență, se pot descărca documente informative și modelele aferente cererilor de autorizare a lucrărilor de construcții sau se pot consulta documentațiile de urbanism aprobate. Dincolo de aceste aspecte, se pot descărca o serie de cereri tip pentru abonamentele de parcare sau documentele necesare privind evidența persoanelor.

Pentru o mai bună administrare a rețelelor de infrastructură dar și a spațiului public, Primăria Municipiului Sibiu, folosește un sistem GIS. Actualmente, sistemul oferă informații pe partea de urbanism, precum și o serie de date legate de situația demografică, situația spațiilor verzi, a rețelelor tehnico-edilitare sau a infrastructurii rutiere. Pe viitor se intenționează dezvoltarea operațiunilor GIS, incluzând implementarea unui modul de semnalizare a avariilor sau un modul energetic care poate atribui clădirilor aflate în patrimonial administrației locale date privind consumul energetic.

Guvernare și administrație publică. Management urban

Dezvoltare urbană

Viziunea dezvoltării propuse de către Planul Urbanistic General al Municipiului Sibiu din 2009 pornește de la formula **Sibiu, loc de întâlnire**, sintetizând potențialul orașului de a deveni un oraș gazdă, deopotrivă atractiv și interesant pentru afaceri, evenimente, turism sau studii. Sibiu este văzut ca un loc unde capitalul cultural, științific și financiar se susțin reciproc, promovând un mediu comunicativ și dinamic. Pentru a susține această abordare, se propun patru axe de dezvoltare care se aliniază unei dezvoltări de la centru spre periferii, bazată pe economia de terenuri și se stabilesc trei reguli generale de organizare a structurii urbane:

1. Zonele restructurabile interne ale orașului primesc prioritate în fața extinderilor pe terenuri neocupate;
2. Extinderea zonei intravilan se face pe baza evaluării necesarului de terenuri pentru perioada de timp vizată;
3. Urbanizarea zonelor de extindere se face etapizat, condiția principală pentru abordarea unei zone neocupate fiind dată de un nivel minim de ocupare a zonei reprezentând etapa precedentă.

Începând cu anul 2005 se observă o reorientare a interesului populației și investitorilor spre localitățile limitrofe orașului, cu preponderență comuna Șelimbăr, zona de nord-est a orașului Cisnădie sau comuna Șura Mare. Această tendință se aliniază dinamicii imobiliare care a caracterizat mediul urban românesc între 2005 – 2009: dezvoltări rezidențiale private, în zonele periurbane, care au utilizat în special terenuri neocupate. Terenul a fost cu preponderență alocat lotizării sau dezvoltării de spații comerciale, în defavoarea altor dotări (zone verzi, zone destinate serviciilor sau spațiilor

de parcare). Totodată, aceste noi cartierele dezvoltate în zona periurbană a orașului sunt dependente de transportul auto individual, nefiind încă în totalitate deservite de liniile de transport în comun.

Implementarea principiilor asumate prin PUG 2009 reușește să balanseze efectul acestor tendințe la nivelul municipiului Sibiu. Rămâne însă deschis subiectul colaborării între localitățile din zona limitrofă și oraș în vederea susținerii unei dezvoltare integrate și a reducerii dependenței de nivelul central.

Mutând discuția la nivelul orașului, un pas important în poziționarea Sibiului drept pol regional pentru organizarea de evenimente culturale, economice, științifice și politice îl reprezintă realizarea Centrului de conferințe, congrese și spectacole. Un proiect important pe agenda administrației locale, o asemenea intervenție are capacitatea de a completa amplul proces de reabilitare a zonei istorice, aducând o funcțiune nouă în zona centrală a orașului.

O altă temă cu un potențial ridicat în ceea ce privește dezvoltarea urbană a orașului vizează restructurarea zonelor industriale subutilizate. Demararea acestui proces ar duce la consolidarea poziției și rolului zonei centrale a orașului prin impulsivitatea dezvoltării cartierelor nordice și a Orașului de Jos. În acest context, reabilitarea malurilor râului Cibin poate aduce un plus de valoare zonei. Element structural al axei Cibin - Centru, malurile râului pot acomoda un traseu pietonal și ciclistic cu caracter verde, diversificând oferta de spații publice la nivelul orașului.

CONCLUZII

■ Orașul are un grad ridicat de independență față de transferurile de la bugetul de stat, acoperindu-și o mare parte din cheltuielile publice din fonduri proprii, un indiciu al unei creșteri economice sănătoase, fundamentate pe o bază largă de plătitori de taxe: cetățeni și societăți comerciale.

■ Prin documentațiile de urbanism adoptate, administrația locală susține o dezvoltare compactă și multi-funcțională a orașului, unde zonele

restructurabile interne primesc prioritate în fața extinderilor pe terenuri neocupate.

■ Comunicarea cu cetățenii joacă un rol important pe agenda administrației locale, integrând tehnologiile media disponibile. Pentru a facilita acest proces, în cadrul Primăriei Sibiu funcționează atât Centrului de Informare a Cetățenilor, cât și o platformă online, accesibilă prin site-ul www.sibiu.ro.

Mediul economic

Perspectiva regională

Pe plan național, județul Sibiu face parte din Regiunea Centru, alături de județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita și Mureș. Regiunea Centru este una dintre regiunile cele mai dezvoltate ale României, fapt puternic influențat de capacitatea regiunii de a atrage investiții străine directe. Conform datelor făcute publice de către Banca Națională a României, la finalul anului 2012, regiunea se situa pe locul doi la nivel național, atrăgând 7,8% din total investițiilor străine directe. La nivelul Regiunii Centru, contribuția celor șase județe la formarea produsului intern brut diferă sensibil, fiind în strânsă corelație cu gradul de dezvoltare economică a acestora. Diferențele apreciabile în ceea ce privește dezvoltarea economică a județelor se reflectă și în valorile indicelui de disparitate a produsului intern brut per locuitor. Conform datelor facute publice de către Banca Națională a României la finalul anului 2010, județul Sibiu se numără printre cele mai dezvoltate din țară, având un indice de disparitate față de media națională de 111,1%.

Perspectiva locală

Ulterior anului 2000, mediul economic sibian a devenit foarte dinamic, având un efect direct în diversificarea ofertei de locuri de muncă la nivelul orașului și, implicit, în creșterea nivelului de trai. Orașul oferă un cadru propice atât investitorilor străini, cât și antreprenorilor români, fiind sediul unora dintre cele mai mari companii cu capital românesc dar și al unora dintre cele mai importante companii străine din România. Odată cu inaugurarea sa, în anul 2003, Zona Industrială Vest, a jucat un rol important în poziționarea competitivă a Sibiului pe plan regional, reușind să atragă în oraș un număr mare de investitori străini din domeniul industriei auto sau domenii conexe acesteia.

O mare parte dintre aceste companii se regăsesc astăzi pe lista celor mai importanți contribuabili la bugetul de stat. Astfel, peste 50% dintre cele 62 de societăți comerciale înregistrate pe lista marilor contribuabili în județul Sibiu își desfășoară activitatea în municipiul Sibiu, cu preponderență în Zona Industrială Vest. Antreprenorii români sunt și ei bine reprezentați, 30% din dintre cele mai importante societăți comerciale ale orașului având capital românesc¹. Totodată, patru dintre acestea figurează între cele mai puternice 100 companii controlate de antreprenori români pe plan național².

Per ansamblu, la sfârșitul anului 2012 în municipiul Sibiu erau active 11.459 de societăți comerciale, reprezentând 58% din totalul societăților comerciale active din județul Sibiu. Comparând datele actuale cu situația existentă la

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

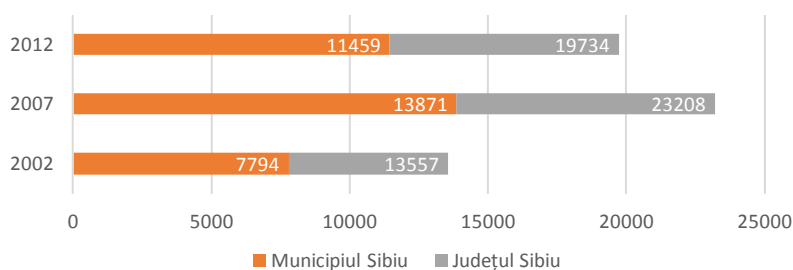
Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

1 Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu: Lista marilor contribuabili care vor fi administrați de D.G.A.M.C. începând cu data de 1 ianuarie 2014.

2 Dana Cripereiu: Topul celor mai mari 100 de companii controlate de antreprenori români. Articol publicat în Ziarul Financiar, 2011. Disponibil online aici: <http://www.zf.ro/companii/topul-celor-mai-mari-100-de-companii-controlate-de-antreprenori-romani-8773537>. Data accesării: 01.08.2014

nivelul anilor 2002, respectiv 2007 se observă o creștere cu 77% a numărului acestora între 2002-2007, respectiv o scădere cu 17% între 2007 – 2012³.

Regresul înregistrat în perioada 2007 – 2012 în ceea ce privește numărul societăților comerciale având sediul în Municipiul Sibiu a fost cauzat în principal de criza economică și financiară care a afectat România. Se impune însă observația potrivit căreia au supraviețuit acestei perioade afacerile cu adevărat viabile, mediul economic sibian fiind în prezent mai competitiv decât la momentul declanșării crizei.

◀ Evoluția numărului societăților comerciale active

Sursa datelor: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Sibiu, 2013. Date prelucrate de către autori.

Acest fapt este vizibil în evoluția cifrei de afaceri nete a companiilor active în Zona Industrială Vest. Raportând sumele la un curs mediu anual al euro, între anii 2008 – 2013, aceasta crește cu 85%, de la 578,5 milioane euro la 1,070 milioane euro. Totodată, luând în calcul aceeași perioadă, numărul locurilor de muncă disponibile în Zona Industrială Vest a crescut cu 45%, de la 6.800 la 9.900 locuri de muncă, înregistrate la sfârșitul anului 2013⁴.

În ceea ce privește domeniile de activitate, peste 70% din totalul societăților comerciale active din Municipiul Sibiu s-au orientat spre domeniul comerțului și serviciilor, industria având o pondere de 12%. Această orientare a rămas constantă între 2007 - 2012, datele variind foarte puțin.

Analizând evoluția schimburilor economice pentru perioada 2002 – 2012, se observă o creștere puternică a exporturilor în domeniul mașinilor, aparatelor și echipamentelor electronice, a aparatelor de înregistrare sau de reproducere sunetului sau imaginea. Acest domeniu este urmat de cel al mijloacelor de transport sau al materialelor textile. Un alt domeniu care a înregistrat o creștere semnificativă, în special în perioada 2007 – 2012, este cel al instrumentelor și aparatelor optice.

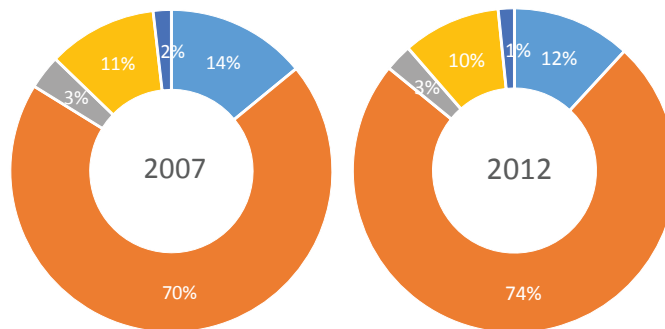
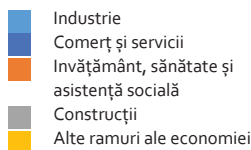
³ Conform datelor puse la dispoziție de către Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Sibiu, 2013

⁴ Ministerul Finanțelor Publice: Agenți economici și instituții publice - date de identificare, informații fiscale, bilanțuri. Informații disponibile online aici: <http://www.mfinante.ro/infocodfiscal.html>. Data accesării: 01.08.2014

Mediul economic

Domeniile de activitate ale societăților comerciale cu sediul în Municipiul Sibiu

Sursa datelor: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Sibiu, 2013. Date prelucrate de către autori.

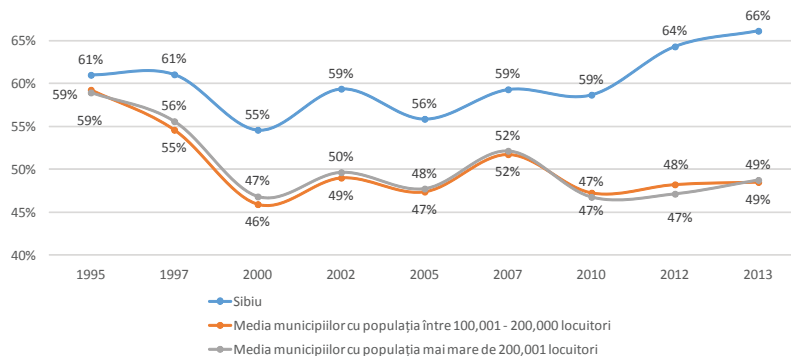

Structura forței de muncă

Conform datelor făcute publice de către Institutul Național de Statistică, populația în vârstă de muncă (15-64 ani) a orașului reflectă tendințele demografice, înregistrând o ușoară scădere, de 2,4%, între 2002 – 2012. Performanțele mediului economic sibian se traduc, însă, într-un grad ridicat de integrare a acestora pe piața muncii. Astfel, ulterior anului 2002, la nivelul orașului, se observă un raport avantajos, situat constant peste media națională, între numărul salariaților și populația în vârstă de muncă. La sfârșitul anului 2013, cei 74.404 de salariați care își desfășurau activitatea în oraș reprezentau 66% din totalul populației cu vârsta în 15 – 64 de ani.

Pondere salariaților în raport cu populația în vârstă de muncă (15 - 64 ani)

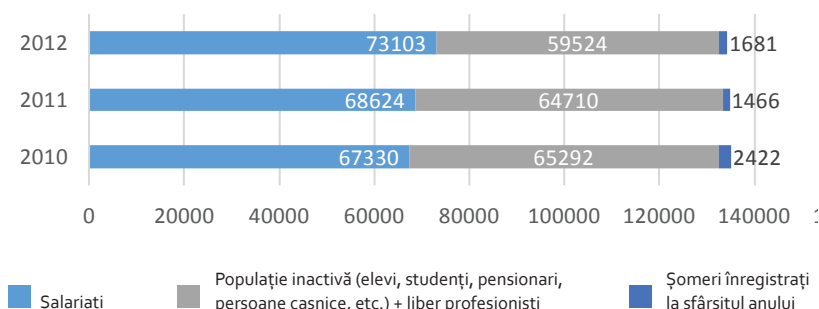
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

Dacă în perioada 2002 – 2007 numărul salariaților s-a menținut relativ constant în raport cu forța de muncă disponibilă, între 2007 – 2010 a înregistrat o ușoară fluctuație pe baza crizei economice, scăzând cu 2,35%. Mediul economic sibian a reușit să depășească acest moment, între 2010-2013 având capacitatea de a absorbi un număr de salariați cu 8,5% mai mare.

Structura populației apte de muncă (în vârstă de 15 ani și peste)

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

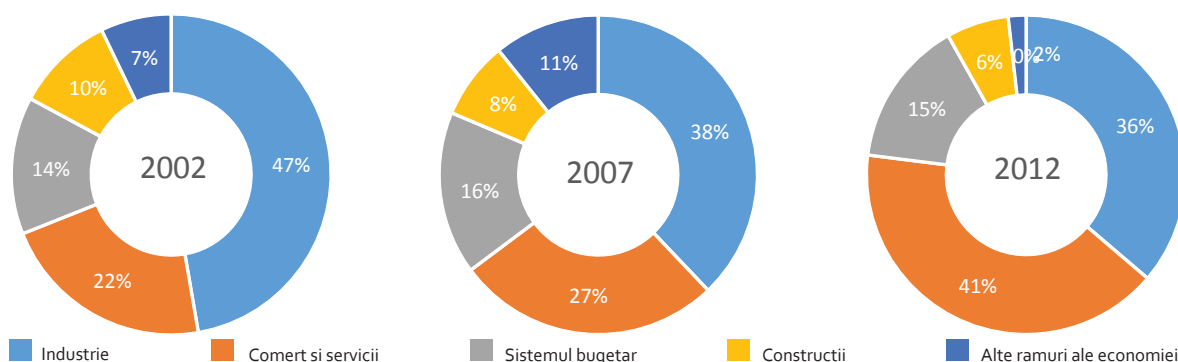
Analizând evoluția hărții ocupaționale a populației între 2002 – 2012, se observă o creștere cu 98% a populației ocupate în sectorul comerțului și serviciilor și o scădere cu 19% a populației ocupate în industrie. Cu toate acestea, sectorul industrial își păstrează importanța. Deși, din punct de vedere al numărului societăților comerciale active, la nivelul anului 2012 sectorul industrial are o pondere de doar 12%, el absoarbe 36% din totalul salariaților. Pe de altă parte, sectorul comerțului și serviciilor, cu o pondere de 74% din totalul societăților comerciale active, absoarbe doar 41% din numărul salariaților.

Veniturile populației

În ceea ce privește veniturile nete ale populației, conform datelor făcute publice de către Comisia Națională de Prognoză, la nivelul anului 2013, Regiunea Centru se situează pe locul șase cu un venit net lunar de 1414 lei. În cadrul Regiunii Centru, județul Sibiu se află pe primul loc, cu un venit mediu net lunar de 1458 lei, iar la nivel național se află pe locul opt. În municipiului Sibiu, salariul mediu net este de 2067 lei, cu 19% mai mare decât salariul mediu net pe țară (1735 lei, pentru luna aprilie 2014) și 41% mai mare decât salariul mediu net la nivelul județului.

▼ Domeniile de activitate ale salariaților

Sursa datelor: Direcția Județeană de Statistică Sibiu, 2013. Date prelucrate de către autori.

CONCLUZII

■ Între 2002 - 2012, la nivelul municipiului Sibiu, cu toate că populația în vârstă de muncă (15-64 ani) a scăzut cu 2,4%, numărul salariaților a înregistrat o creștere de 6%. Totodată, s-a evidențiat dezvoltarea unor sectoare economice de nișă, care necesită o forță de muncă specializată (instrumente și aparate optice, de măsură, control sau precizie). Aceste stări de fapt sugerează că, la nivel regional, Municipiul Sibiu este o locație atractivă și care are capacitatea de absorbi un capital uman tânăr și bine pregătit.

■ Criza economică și financiară care a afectat România și-a făcut simțit efectul și în rândul societăților comerciale cu sediul în Municipiul Sibiu. Au supraviețuit acelei perioade afacerile cu adevărat viabile, mediul economic sibian fiind în prezent mai competitiv decât la momentul declanșării crizei.

■ Orașul oferă un cadru propice atât investitorilor străini, cât și antreprenorilor români, fiind sediul unora dintre cele mai mari companii cu capital românesc.

Mediul cultural

Valorificarea trecutului

Conservarea patrimoniului contribuie la creșterea calității vieții, oferind sentimentul de stabilitate și o legătură reală cu valorile trecutului. Valorificarea patrimoniului poate astfel aduce beneficii de ordin economic, educațional și de protejare a mediului.

Conservarea și revitalizarea clădirilor istorice din centrul Sibiului a cunoscut o extindere rapidă datorită evenimentului Sibiu - Capitală Culturală Europeană 2007 (CCE). Acesta a reprezentat un moment de cotitură pentru oraș, fiind prima manifestare de acest tip găzduită de o țară care a aderat la Uniunea Europeană după 2004 și a coincis cu anul aderării României. Sibiu - Capitală Culturală Europeană 2007 a transformat peisajul cultural și economic al orașului, aducând-i o deschidere și o vizibilitate extraordinară pe plan internațional. Toate acestea au putut fi construite pornind de la valorificarea patrimoniului existent.

Investițiile majore în reabilitarea centrului istoric al Sibiului au avut și continuă să aibă un impact economic important. Pe lângă revitalizarea comunităților istorice ale Orașului de Sus și de Jos, Sibiul a devenit atractiv pentru vizitatorii amatori de turism cultural și s-au dezvoltat activitățile comerciale. Din punct de vedere al protecției mediului, reabilitarea structurilor istorice este de preferat demolării și reconstruirii.

Importanța protejării patrimoniului construit este recunoscută și asumată la nivelul municipiului Sibiu, zona protejată prin reglementările actualului Plan Urbanistic General Sibiu din 2009 cunoscând o creștere semnificativă ca suprafață față de vechile documentații urbanistice. În același timp, păstrarea caracterului unui oraș istoric nu înseamnă doar protejarea construcțiilor vechi împotriva intervențiilor neadecvate, ci și implementarea unor măsuri

în ceea ce privește circulația sau desfășurarea activităților comerciale. Sibiul a răspuns acestei provocări printr-un Regulament Local de Urbanism pentru Centrul Istoric, care previne dezvoltarea necontrolată și efectele negative ale creșterii. Implementarea unui nou sistem de circulație, odată cu investițiile în reabilitarea clădirilor și infrastructurii, a condus la limitarea traficului și implicit a poluării.

Protejarea și valorificarea patrimoniului aduce și beneficii educaționale: învățarea și asumarea istoriei unei comunități și a locurilor sale istorice creează un sentiment de vecinătate și mândrie locală. Studiile și interviurile realizate cu locuitorii orașului și cu părțile interesate au relevat faptul că datorită evenimentului Sibiu - Capitală Culturală Europeană 2007 a crescut sentimentul de mândrie locală și sentimentul de identificare cu orașul¹.

Orașul nu beneficiază doar de pe urma patrimoniului construit, ci și a celui natural. Parcul Natural Dumbrava Sibiului, o arie protejată de interes național, oferă o serie de oportunități de petrecere a timpului liber. Totodată, cartierul Gușterița deschide accesul spre o altă zonă cu un patrimoniu natural și arheologic interesant.

Valorificarea patrimoniului construit, respectiv a celui natural a conferit orașului un brand național și internațional care are capacitatea de a atrage investitori și resurse umane de valoare. Pe termen mediu și lung, are un efect pozitiv în poziționarea competitivă a orașului pe plan regional, național sau internațional.

¹ Europe, the World's no.1 tourist destination, a new political framework for tourism in Europe 2010

Mediul cultural

Viața culturală a orașului

Imagine: Teatrul de Balet Sibiu

Pentru Sibiu, cultura a devenit un generator de energie urbană, fiind acel element care a oferit orașului o nouă identitate. Actualmente, Sibiul este recunoscut drept unul dintre cele mai vibrante orașe din țară în ceea ce privește mediul cultural, conectat constant la tendințe internaționale.

Evenimentul Sibiu 2007 – Capitală Culturală Europeană a poziționat orașul pe scena națională și internațională, deschizând programul cultural sibian spre o audiență largă. Oglindind caracterul multicultural și multilingvistic al orașului, în acel an Sibiu a găzduit 337 de proiecte, însumând 2062 de evenimente de teatru, pictură, muzică, film, dans, literatură, arhitectură, artă contemporană sau gastronomie. Bugetul total pentru organizarea evenimentelor a fost de 17 milioane de euro, iar orașul a beneficiat de investiții de peste 60 de milioane de euro în infrastructură, facilități culturale sau restaurarea patrimoniului cultural¹.

¹ Comisia Europeană. Reprezentanta în România: Experiența Sibiu 2007

Punând lucrurile în perspectivă, succesul evenimentului nu ar fi fost posibil fără susținerea administrației locale, care a înțeles ca investiția în cultură este una dintre cele mai importante investiții ce se poate face în comunitate. Bazându-se pe această abordare, combinată cu dezvoltarea unui set de instrumente ce susțin actul cultural, în anii care au urmat, orașul a demonstrat că are capacitatea de a capitaliza efectul evenimentului Sibiu 2007.

Astăzi, Sibiul se bucură de o ofertă culturală foarte bogată, bazată cu precădere pe evenimente ce acoperă zona artelor spectacolului și audio-vizualului. O mare parte dintre acestea sunt susținute de către Consiliul Local al Municipiului Sibiu, prin Agenda Culturală a orașului. Ca tendință, se constată un raport invers proporțional între suma totală alocată evenimentelor și numărul acestora, fapt care sugerează promovarea unui nivel calitativ înalt. Mediul cultural sibian reușește, astfel, să atragă și să mențină în oraș o serie de evenimente de referință pe plan național, rămânând, în același timp, deschis unor inițiative și experimente noi.

Mediul cultural

Patrimoniul construit devine atât o scenă, cât și o platformă de dialog, participând activ la viața culturală a orașului. Majoritatea evenimentelor exploatează din plin acest punct forte al orașului, concentrându-se, cu unele excepții, în spațiul public din zona centrală. Se creează astfel un capital cultural care, pe viitor, poate fi folosit pentru a extinde raza de acțiune a manifestărilor, punând în valoare și cartierele mai puțin cunoscute.

Tot acest ecosistem nu s-ar fi putut construi fără aportul instituțiilor de cultură din oraș. Sibiu este gazda uneia dintre cele mai proeminente instituții teatrale din țară: Teatrul Național Radu Stanca, o adevărată platformă de creativitate și dialog, al cărei impact depășește cu mult granițele României. Alături de acesta, Teatrul Gong sau Teatrul de Balet din cadrul Casei de Cultură a Municipiului Sibiu completează scena culturală sibiană. Dincolo de o ofertă variată de evenimente, Casa de Cultură a Municipiului, aduce în prim plan promovarea activităților de educare și formare continuă în domeniul cultural. Totodată, domeniul artei lirice sau al interpretării pianistice își găsește un loc aparte în sufletul publicului sibian, prin intermediul manifestărilor culturale internaționale organizate de către Filarmonica de Stat Sibiu.

Se întâmplă în Sibiu

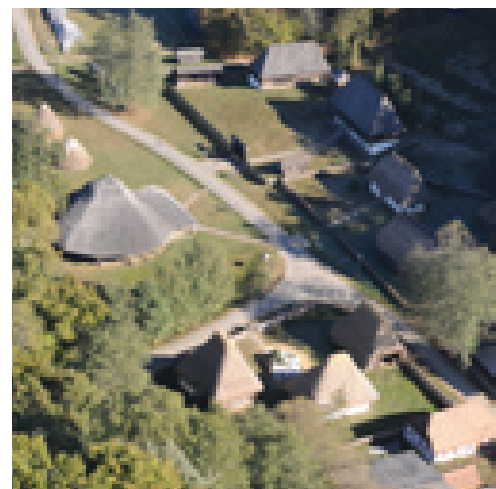
Începând din 1995, Teatrul Național Radu Stanca organizează Festivalul Internațional de Teatru Sibiu (FITS). Un eveniment de amploare, ajuns deja la maturitate, este în momentul de față al treilea ca mărime din lume, după cele din Edinburgh și Avignon. Prin intermediul acestei manifestări orașul devine, an de an, un loc de întâlnire al excelenței în artele spectacolului.

Mutând discuția în sfera muzeelor, orașul Sibiu se bucură de un statut aparte, aici funcționând primul muzeu din România și din Centrul Europei, deschis pentru public în anul 1817: Muzeul Național Brukenthal. Alături de colecțiile Baronului Samuel von Brukenthal, complexul muzeal include o serie de galerii de artă europeană, românească sau contemporană și mai multe muzee de istorie.

Identitatea etnoculturală își găsește locul la Sibiu în cadrul Complexul Național Muzeal ASTRA, care include trei muzee etnografice. Acestora li se adaugă Muzeul Civilizației Populare Tradiționale ASTRA din Dumbrava Sibiului, cel mai mare muzeu în aer liber din Europa Centrală și de Est. Complexul beneficiază de un centru de cercetare și conservare-restaurare a patrimoniului etnografic apreciat pe plan național și internațional.

O destinație culturală de referință, succesul Sibiului în acest domeniu se datorează, cu precădere, dezvoltării constante, coordonate printr-un set de politici culturale locale, transpuse atât în cadrul Agendei Culturale cât și în programele minimale ale instituțiilor de cultură susținute de către administrația locală.

CONCLUZII

■ Pentru Sibiu, cultura a devenit un generator de energie urbană, fiind acel element care a oferit orașului o nouă identitate. Ulterior evenimentului Sibiu - Capitală Culturală Europeană 2007, imaginea pozitivă a orașului nu și-a pierdut din impact, ci s-a consolidat constant. Actualmente, Sibiul este recunoscut drept unul dintre cele mai vibrante orașe din țară în ceea ce privește mediul cultural, conectat constant la tendințe internaționale.

■ Sibiul a înțeles și a exploatat potențialul economic ridicat al domeniului cultural. Privind în viitor, are capacitatea de a-și folosi capitalul creat, orientându-se spre domeniul industriilor creative și culturale, deschizând, astfel, un nou drum.

■ Totodată, Sibiul beneficiază de un capital uman valoros, capabil să administreze bugetul alocat Agendei Culturale sau să preia managementul, respectiv promovarea imaginii orașului, prin intermediul unui vast program cultural.

Sibiul – un loc de întâlnire. Dezvoltarea turistică a orașului

La nivel european, sectorul turistic a beneficiat enorm de pe urma extinderii Uniunii Europene, care a creat o piață comună și a facilitat în același timp circulația persoanelor. Desemnarea Sibiului drept Capitală Culturală Europeană în 2007 a adus notorietate orașului și i-a îmbunătățit imaginea, atrăgând vizitatori naționali și internaționali și a contribuit la stabilirea de relații de cooperare cu alte orașe și regiuni europene.

La fel ca și în cazul mediului cultural, orașul a demonstrat ca are capacitatea de a capitaliza succesul evenimentului Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007 în domeniul turismului. Beneficiind de investiții considerabile, oferta de servicii și dotări s-a dezvoltat constat între 2007 – 2014. Sibiu este astăzi un adevărat loc de întâlnire, o destinație care merită explorată. Cele trei stele acordate orașului în 2011 în Ghidul verde Michelin confirmă acest fapt, Sibiu fiind, de altfel, singurul oraș din România care a primit această distincție.

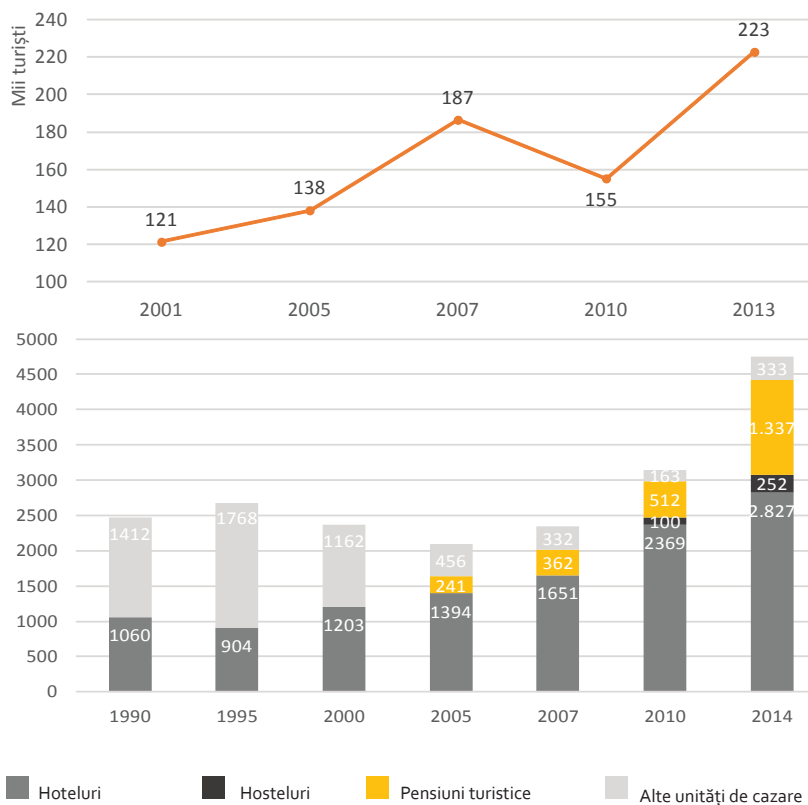
Accesibilitatea orașului pe plan național și internațional

Situat în centrul țării, Sibiu este amplasat favorabil în raport cu principalele căi de transport rutier, aflându-se pe ruta autostrăzii A1: Nădlac – București – Constanța, precum și în imediata apropiere a viitoarei autostrăzi A10: Turda – Sebeș, care va face legătura dintre centrul țării și zona de nord-vest. Pe calea ferată, orașul beneficiază de o legătură directă cu principalele orașe din zona de vest, respectiv sud-est a țării, aflându-se pe Magistrala 200: Brașov - Curtici a Căilor Ferate Române. Aeroportul Internațional Sibiu operează curse către Germania (München, Stuttgart, Dortmund), Austria (Viena), Regatul Unit al Marii Britanii (Londra) iar în perioada sezonului de vară se asigură zboruri în sistem charter regulat către Antalya și Rhodos.

Sibiu – loc de întâlnire

Dat fiind faptul că majoritatea evenimentelor culturale importante se petrec în aer liber, în spațiul public, acest aspect influențează și durata sezonului turistic. Cu unele excepții, sezonul turistic se întinde între lunile aprilie și decembrie, cu o perioadă de vârf între lunile mai - septembrie. Administrația locală susține extinderea sezonului prin încurajarea organizării de evenimente din cadrul Agendei Culturale și în afara perioadei consacrate. Cu toate că orașul are o ofertă limitată de spații închise care să preia parte din aceste manifestări, o mare parte din manifestările culturale își găsesc locul în spații neconvenționale, fapt care permite diversificarea platformei de evenimente și contribuie la prelungirea sezonului turistic. În ceea ce privește oferta de servicii din domeniul turistic, între 2007 - 2014, numărul locurilor de cazare s-a dublat. Actualmente, în Sibiu sunt disponibile peste 4700 locuri de cazare, dintre care 60% în hoteluri. Totodată, analizând încasările rezultate din taxa hotelieră, se observă o creștere constantă și în ceea ce privește gradul de ocupare a unităților de cazare. Dincolo de farmecul orașului, Păltinișul, cea mai veche stațiune montană din

țara, situată la o altitudine de 1440m, este o opțiune interesantă pentru un week-end prelungit destinat sporturilor de iarnă sau plimbărilor prin rezervația Izerele Cindrelului. Întemeiată de Societatea Carpatină Ardeleană a Turiștilor, în 1894, stațiunea a cunoscut o dezvoltare mai puțin coordonată în ultimii ani, necesitând o regândire a strategiei de dezvoltare pe termen mediu și lung.

CONCLUZII

■ Sibiul atrage un număr crescut de vizitatori datorită capitalizării imaginii pozitive create în 2007. Poziția județului Sibiu în centrul țării precum și funcționarea aeroportului internațional conferă orașului o accesibilitate sporită.

■ Activitatea turistică se concentrează pe punctele de atracție din Sibiu și pe evenimentele care se desfășoară aici. Dezvoltarea sectorului turistic ar putea beneficia de existența unui centru de conferințe, care ar impulsiona turismul de business și ar putea astfel extinde durata sezonului.

■ Sibiul are potențialul de a fi un punct de referință și în domeniul turismului montan, prin promovarea stațiunii Păltiniș, în munții Căminului. Totodată, o mai bună relaționarea acesteia cu zona Mărginimii Sibiului ar susține dezvoltarea unor oferte turistice integrate.

■ Sibiul este perceput, la nivel național și internațional, ca destinație culturală de mare importanță. Regiunea, și mai ales localitățile învecinate pot beneficia de pe urma acestei imagini pozitive și a aflului mare de vizitatori. Dezvoltarea de programe turistice comune și promovarea întregii regiuni ca destinație turistică culturală, într-un peisaj natural de excepție, pot contribui la creșterea semnificativă a sectorului turistic.

■ Bazându-se pe capitalul deja format al zonei, industria turistică are un mare potențial de creștere prin atragerea unor noi grupuri țintă.

Factori care influențează calitatea vieții

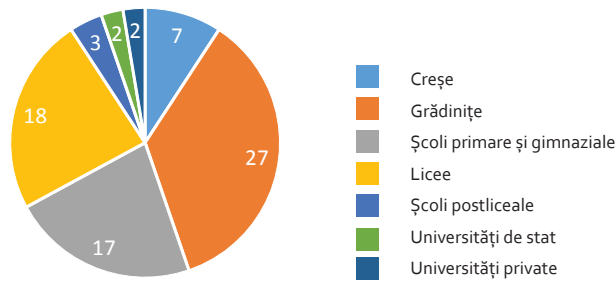
Oferta educațională

Calitatea învățământului pe întreaga sa durată influențează stilul de viață al populației, având repercursiuni directe asupra modului de funcționare a pieței muncii sau a mediului economic. Din această perspectivă, marea provocare o reprezintă corelarea cererii cu oferta pe piața muncii. Acest lucru presupune un sistem educațional performant care este capabil să integreze provocările ce rezultă din evoluția socio-demografică, schimbările economice sau progresul tehnologic.

Sibiul beneficiază de o oferta calitativă atât în ceea ce privește învățământul preșcolar și preuniversitar, cât și învățământul universitar. Un punct forte în acest domeniu îl reprezintă posibilitatea de a parcurge întreg ciclul educațional în limba germană, existând o gamă largă de opțiuni în această direcție.

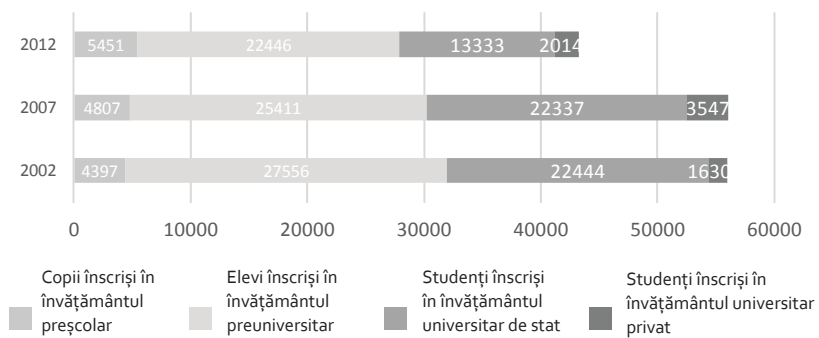
► Instituții de învățământ active în Municipiul Sibiu, la nivelul anului 2012

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

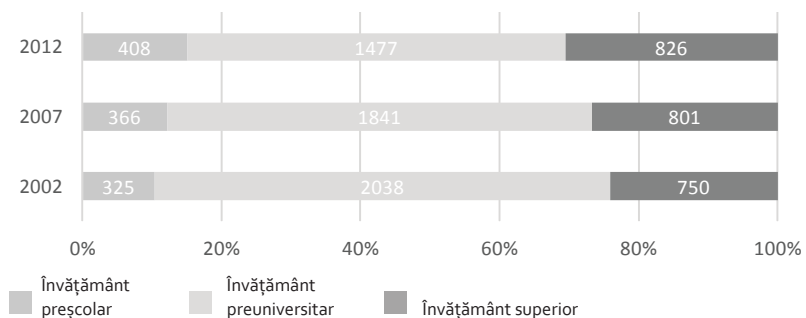
► Evoluția populației școlare pe niveluri de educație

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

► Evoluția numărului de cadre didactice

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

Populația școlară și evoluția numărului cadrelor didactice

În ceea ce privește populația școlară, între anii 2002 - 2012, se observă două tendințe principale: o ușoară creștere a populației preșcolare contrabalansată de o scădere a numărului elevilor înscriși în învățământul preuniversitar și a studenților. Aceste tendințe se reflectă în numărului cadrelor didactice care activează în Sibiu, observându-se o creștere cu 25% a cadrelor didactice din învățământul preșcolar și o scădere cu 27% a celor care activează în învățământul preuniversitar. Se înregistrează, însă, o creștere cu 10% a cadrelor universitare, susținută de completarea și diversificarea ofertei în acest domeniu.

Învățământul universitar

Mediul universitar este reprezentat la Sibiu prin două universități de stat și două universități private.

Universitatea Lucian Blaga Sibiu

Înființată în 1990 pe baza institutelor de studii superioare existente în Sibiu, este cea mai mare universitate din oraș, având aproximativ 15.000 de studenți, în cadrul a nouă facultăți. Universitatea se bucură de o reputație crescută, atât pe plan național cât și internațional, stabilind conexiuni academice și parteneriate cu universități din 30 de țări.

Academia Forțelor Terestre Nicolae Bălcescu

Unul dintre cele cinci institut ce formează sistemul național de învățământ superior militar, academia asigură pregătirea viitorilor ofițeri, lideri militari, experți în managementul organizației și acțiunii militare în timp de pace și în război, în vederea îndeplinirii misiunilor Armatei Române.

Factori care influențează calitatea vieții

Universitatea Româno-Germană

Înființată în 1998, universitatea funcționează ca o instituție privată, oferind specializări în domeniul economic și juridic. Conținutul specific al curriculumului universitare a fost conceput pornind de la ideea valorificării relațiilor cu spațiul cultural și științific european pe filieră germană.

Universitatea Alma Mater

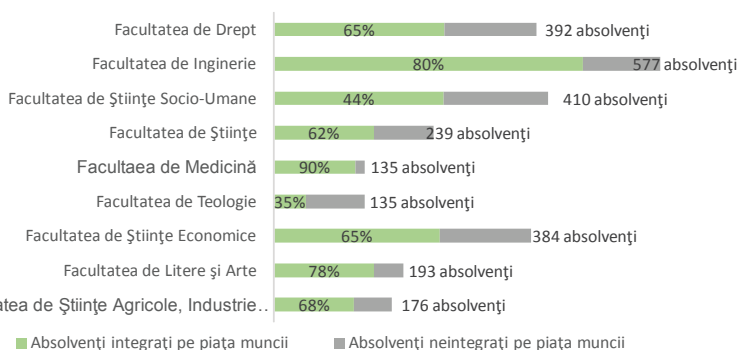
Cea de a doua universitate privată din oraș, înființată în 2005, oferă o serie de specializări în domeniul economic. În ultimii ani, instituția și-a extins zona de interes, oferind cursuri și în orașele Hunedoara și Bacău.

Implicarea mediului privat și a societății civile în viața comunității

Colaborarea cu mediul privat sau cu organizațiile non-guvernamentale devine o constantă a mediului educațional sibian.

Din dorința de a stimula orientarea spre o economie a cunoașterii și implicit de a armoniza activitatea de cercetare cu cerințele pieței, Universitatea Lucian Blaga Sibiu a inițiat formarea unor centre de cercetare multi-disciplinare. Prin intermediul acestor nuclee s-au încheiat în ultimii ani o serie de parteneriate cu actori din mediul privat care funcționează atât pe partea de cercetare, cât și pe partea de formare. Domeniile cele mai active în această direcție sunt ingineria și industria tehnologiei informației și comunicațiilor, medicina sau farmacia. Strânsa colaborare cu mediul privat a mediului universitar pe aceste domenii se reflectă și în gradul ridicat de absorbție a absolvenților pe piața muncii.

La nivel preuniversitar, formarea profesională în sistem dual este prezentă la Sibiu începând cu anul 2014 printr-un program pilot de asociere între Primăria Municipiului Sibiu și mediul privat reprezentat de Clubul Economic German. Prin combinarea pregătirii teoretice cu cea practică, această inițiativă participă activ la formarea profesională a elevilor sibieni și la îmbunătățirea calității calificării viitorilor profesioniști.

► Gradul de inserție a absolvenților ULBS pe piața muncii, 2013

Sursa datelor: Raportul Rectorului privind starea ULBS, 2013

Poze: de-a arhitectura Sibiu

Se întâmplă în Sibiu

Oferta educațională este completată printr-o serie de activități desfășurate de către organizațiile non-guvernamentale.

Asociația De-a Arhitectura este prezentă la nivelul ciclului primar, stimulând promovarea educației de arhitectură și mediu construit. Asociația Play completează oferta existentă pe partea de învățământ vocațional prin realizarea de proiecte dedicate dezvoltării și promovării artelor.

CONCLUZII

■ Oferta sistemului educațional are un potențial ridicat de creștere a resurselor umane atrase de către oraș. O ofertă educațională completă și de calitate devine atractivă pentru majoritatea tinerilor care se pot pregăti profesional în orașul natal. Acest lucru le crează stabilitate și legături puternice la nivel personal și profesional, crescând șansele ca acești tineri să fie atrași de ideea de a se stabili în continuare în Sibiu.

■ Există o cooperare strânsă între mediul academic și mediul privat sau societatea civilă atât ceea ce privește stimularea experiențelor profesionale ale elevilor și studenților cât și proiectele de cercetare.

Factori care influențează calitatea vieții

Locuințe și spații verzi

Calitatea vieții în mediul urban depinde în mod direct de calitatea locuirii. Dincolo de tipologia locuințelor, atenția acordată spațiului public sau oferta de servicii și dotări existentă în cartiere joacă un rol important în această ecuație. Administrația locală acordă o atenție sporită investițiilor în spațiul public, demarând ample procese de reabilitare a infrastructurii existente. Dacă în prima instanță accentul s-a pus pe arterele principale de circulație și zona centrală, investițiile continuă acum în cartierele rezidențiale construite înainte de 1989. Această abordare are o percepție pozitivă în rândul locuitorilor, aceștia semnalând o serie de dotări pe care și le-ar dori pe viitor în cartierele orașului: mai multe zone verzi, corelate cu terenuri de sport¹.

Suprafața zonelor verzi pe cap de locuitor însumează în municipiul Sibiu 23,86 mp/cap de locuitor², observându-se însă o distribuție neuniformă a zonelor verzi pe teritoriul intravilan. Distanțele mari până la spațiile verzi publice afectează microclimatul și implicit calitatea locuirii în cartierele Terezian, Reșița, Lupeni, Lazaret, Hipodrom I - III, Turnișor, Orașul de Sus și Orașul de Jos. O contribuție semnificativă la microclimatul orașului și la calitatea locuirii aduce parcul Sub-Arini, deservind cartierele din imediata vecinătate: zona Calea Dumbrăvii, Bulevardul Victoriei, Calea Poplăcii, Valea Aurie.

În ceea ce privește stocul de locuințe, între 2002 – 2012, la nivelul municipiului Sibiu acesta a crescut cu 14,8%, iar suprafața locuibilă totală cu 18,8%, majoritatea autorizațiilor de construire eliberându-se pentru clădiri de locuințe individuale. La nivel individual, acest lucru, corelat cu o ușoară

¹ Date colectate în cadrul Sondajului de opinie realizat de către Fundația Heritas privind percepția locuitorilor asupra orașului.

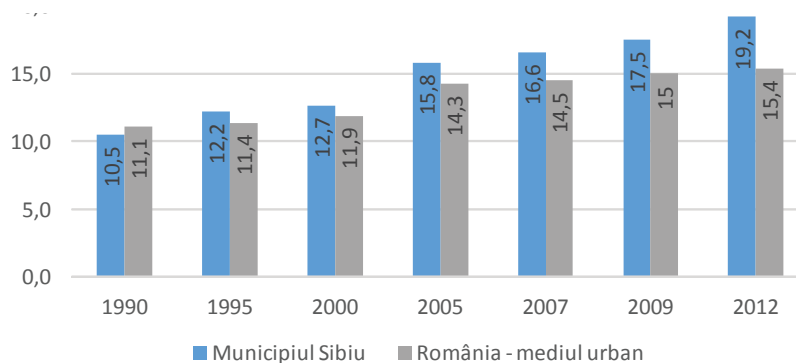
² Conform studiului de fundamentare pe domeniul mediului elaborat pentru Planul Urbanistic General al Municipiului Sibiu 2009, de către conf. dr. Corneliu Bucșa, Centrul de Ecologie Aplicată, Universitatea Lucian Blaga Sibiu.

scădere demografică, s-a reflectat în creșterea constantă a suprafeței locuibile pe persoană, situată actualmente la 19,2 mp/persoană³. Deși depășește media națională, de 15,4 mp/persoană, această valoare este încă sub media europeană, situată între 35 – 45 mp/ persoană⁴.

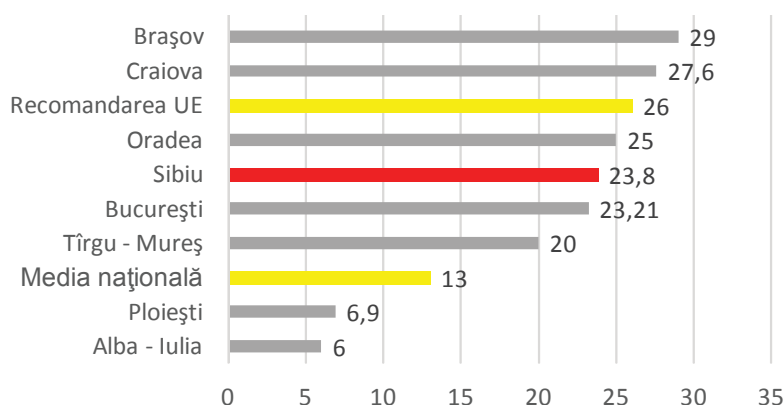
³ Pe baza datelor agregate de către autorii studiului, pronind de la informațiile făcute publice de către Institutul Național de Statistică

⁴ Urban Audit, Eurostat. Date valabile la nivelul anului 2009

◀ Evoluția suprafeței medii locuibile/ persoană în Sibiu (mp/locuitor)

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014 // Urban Audit 2009. Date prelucrate de către autori.

◀ Suprafața de spațiu verde în diferite orașe, la nivelul anului 2011 (mp/locuitor)

Sursa datelor: Institutul pentru Politici Publice // www.greenreport.ro, 2013

CONCLUZII

■ Sibiul beneficiază de o calitate a locuirii și a spațiilor publice mult peste media națională, cu impact direct asupra calității vieții. Pentru a menține acest nivel, dincolo de investițiile în infrastructură, lucrările de reamenajare a zonelor rezidențiale urmăresc reducerea deficitului de dotări din zonele respective. În acest demers, este importantă acordarea unei atenții sporite amenajării spațiilor publice, în vederea creșterii accesibilității acestora pentru copii, persoane vârstnice sau persoane cu handicap.

■ Totodată, crearea de noi spații verzi cu o distribuție echilibrată pe teritoriul municipiului poate contribui la îmbunătățirea calității locuirii

Factori care influențează calitatea vieții

Infrastructura sportivă

În ultimii ani, Sibiul a fost gazda unui număr mare de evenimente sportive, tendință susținută activ pe plan local de către municipalitate prin Agenda Sportivă a orașului. Adresându-se în special sportivilor de performanță și acoperind o gamă variată de sporturi cum ar fi ciclismul, tenisul sau baschetul, manifestările aduc notorietate națională și internațională orașului.

Dincolo de acest tip de evenimente, în rândul populației orașului există o cerere puternică pentru o infrastructură sportivă care permite practicarea sportului de masă. Mediul privat a răspuns mai rapid acestei tendințe, în ultimii ani dezvoltându-se o serie de facilități sportive dedicate locuitorilor, d.ex. terenuri de tenis, fotbal, săli de sport, etc. Infrastructura sportivă publică a orașului (bazin acoperit, ștrand, stadion) este accesibilă, necesitând acțiuni de modernizare. S-au făcut însă o serie de investiții în valorificarea și accesibilizarea cadrului natural al orașului cu ajutorul pistelor de biciclete.

CONCLUZII

■ Deși infrastructura sportivă publică este insuficientă, există inițiative din partea administrației locale în direcția încurajării sportului de masă (deschiderea stadionului, amenajarea de piste de alergare pe malul Cibinului etc).

■ Este important ca, pe viitor, investițiile în infrastructura sportivă să acopere toate cartierele orașului, încurajând practicarea sportului de masă și implicit un mod de viață sănătos, așa cum se întâmplă la nivel european.

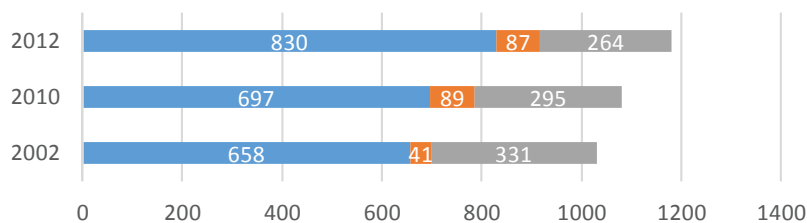
Infrastructura medicală

Oferta de servicii medicale și accesibilitatea acestora are un impact direct asupra calității vieții locuitorilor unui oraș. Din acest punct de vedere, instituțiile din municipiul Sibiu acoperă o gamă largă de servicii prin intermediul a șase spitale publice: Spitalul Clinic de Pediatrie Sibiu, Spitalul Clinic Județean Sibiu, Spitalul de Psihiatrie Dr. Gheorghe Preda, Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu, Spitalul General C.F. Sibiu, Spitalul Militar de Urgențe Sibiu, respectiv a unui spital privat: Spitalul European Poliano.

Unitățile menționate mai sus acomodează 80% din totalul numărului de paturi existente la nivel județean în sistemul medical. Cu toate acestea, date fiind măsurile luate la nivel național, între 2002 - 2012, numărul de paturi a scăzut cu 22%. Este posibil ca tendința de reducere a numărului de paturi să continue, dat fiind faptul ca, luând în calcul datele disponibile la nivel județean, media pentru 100.000 locuitori este peste media europeană și națională.

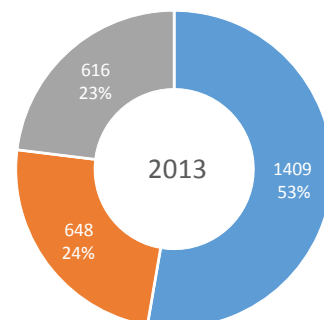
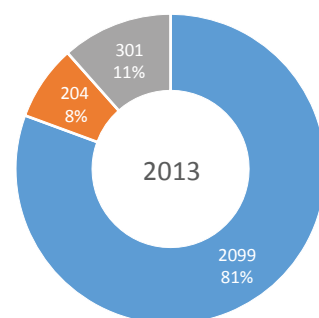
Problemele cu care sistemul de sănătate se confruntă la nivel național au repercusiuni directe și asupra dotărilor din oraș, instituțiile confruntându-se cu o serie de neajunsuri legate de calitatea clădirilor sau dotarea cu aparatură medicală. Cu toate acestea, în ultimii ani s-au demarat ample procese de reabilitare a clădirilor existente, în vederea alinierii la standardele europene iar pe viitor se intenționează construirea unui nou spital de urgențe, printr-un parteneriat între autoritățile locale și cele naționale.

În ceea ce privește cadrele medicale, în perioada 2002 - 2012, numărul de medici care activează în Municipiul Sibiu a crescut cu 26%. Totodată, orașul funcționează ca un pol regional, 75% din totalul medicilor din județul Sibiu exercitându-și activitatea în Municipiul Sibiu. Raportându-ne la datele disponibile la nivelul anului 2012, numărul de medici activi pentru 100.000 locuitori este peste media națională, dar sub media europeană.

O situație diferită se înregistrează, însă, în cazul personalului medical mediu, al cărui efectiv s-a redus cu 15% în decursul aceiași perioade.

Pe fundalul problemelor din sistemul public de sănătate, mediul privat a cunoscut o dezvoltare puternică în ultimii zece ani. La nivel național, piața serviciilor medicale era estimată în 2011 la o jumătate de miliard de euro, fiind

▲ Paturi disponibile în spitale, la nivelul județului Sibiu

▲ Personal medical mediu activ în județul Sibiu

◀ Evoluția numărului de medici

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2014. Date prelucrate de către autori.

■ Municipiul Sibiu / Sistemul public

■ Municipiul Sibiu / Sistemul privat

■ Alte localități ale județului Sibiu

Factori care influențează calitatea vieții

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

percepută drept o piață cu un potențial ridicat de creștere¹. Această tendință se regăsește și în Sibiu, unde mediul privat a cunoscut o dezvoltare puternică atât în domeniul serviciilor medicale, cât și în domeniul farmaceutic.

Dincolo de diversificarea ofertei medicale și asigurarea unei infrastructuri adecvate cerințelor actuale, mediul privat a investit și în atragerea unui capital uman valoros. Astfel, la Sibiu s-au efectuat în ultima perioadă o serie de proceduri medicale de nișă în domeniul chirurgiei, fapt care contribuie la poziționarea competitivă a orașului la nivel regional.

În ceea ce privește activitatea de cercetare, există o strânsă colaborare între Facultatea de Medicină Victor Papillian, din cadrul Universității Lucian Blaga Sibiu, autoritățile locale și instituțiile din domeniu, respectiv mediul privat. Astfel, începând cu anul 2009, în cadrul Facultății de Medicină funcționează un Centru de Cercetare Științifică a Suprafeței Oculare. Totodată, din 2012 au început lucrările pentru construirea unui Centru de Cercetare și Telemedicină în Bolile Neurologice în cadrul Spitalului de Pediatrie Sibiu, cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Durabilă. La rândul său, Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu a atras o serie de finanțări europene pentru susținerea activității de cercetare. Unul dintre proiectele importante presupune realizarea unui Centru de Cercetare invazivă și non-invazivă pe patologia vasculară, proiect ce se dorește a fi finalizat până în 2015.

¹ Radu Mureșan: Radiografia sistemului privat de sanătate. E pregătit să preia bolnavii din sistemul public? publicat în Business Magazin, 08.05.2011. Articol disponibil online aici: <http://www.businessmagazin.ro/cover-story/radiografia-sistemului-privat-de-sanatate-e-pregatit-sa-preia-bolnavii-din-sistemul-public-8240069>. Data accesării: 05.08.2014

CONCLUZII

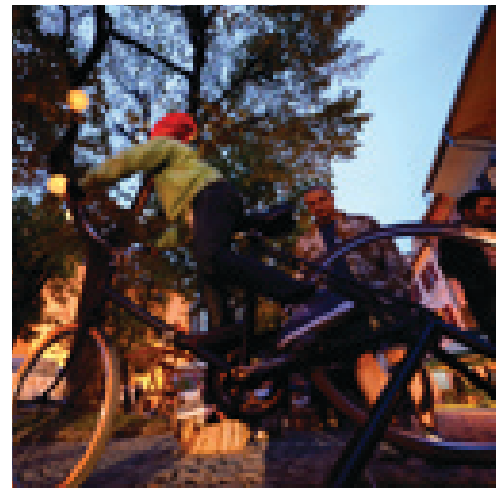
- Orașul beneficiază de o gamă largă de servicii medicale, susținute de un mediu profesional competent.
- Piața serviciilor medicale private este bine reprezentată, având capacitatea de a atrage resurse umane valoroase, fapt care permite o poziționare competitivă a orașului la nivel regional.
- Există o colaborare strânsă între mediul universitar și mediul profesional din domeniu pe latura de cercetare.

Mobilitatea

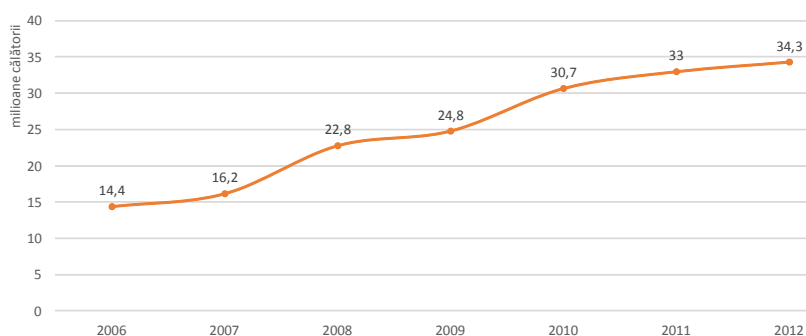
Prin analiza modului de deplasare se dorește sondarea și expunerea tendințelor locale în municipiul Sibiu. Ideea de “mobilitate” implică o abordare integrată a modului de deplasare a cetățenilor, oricare ar fi acesta: pe jos, cu bicicleta, cu mașina personală sau cu transportul în comun, astfel încât potențialul orașului să fie valorificat cât mai eficient. Până de curând, planificarea traficului se referea strict la deplasările motorizate. Având însă în vedere ideea de mobilitate, formularea unei politici viabile privind deplasarea și spațiul public trebuie să ia în calcul și o analiză a deplasării nemotorizate. Pornind de la aceste premise, capitolul dedicat mobilității a analizat ambele aspecte, în vederea identificării principalelor provocări în acest domeniu la nivelul orașului.

Transportul public

Transportul public devine din ce în ce mai prezent pe plan local, înregistrând o creștere continuă a numărului de călători. Față de anul 2007, în 2012 s-a dublat numărul de călătorii cu transportul în comun local, o dinamică binevenită, în favoarea descongestionării traficului urban. Prin participarea la proiectul european PTx2 = 2025, societatea locală de transport în comun continuă investițiile în susținerea acestei direcții. Proiectul are ca țintă dublarea numărului de pasageri transportați în sistemul de transport public până în anul 2025, luând ca perioadă de raportare anul 2009. Eforturile susținute în această direcție au fost recunoscute în 2013, în cadrul congresului UITP de la Geneva, unde Tursib a primit Premiul pentru creșterea transportului public pentru Europa Centrală și de Est, la categoria Business Model (modele de afaceri) prin proiectul “Noul Tursib”.

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

◀ Dinamica numărului de călători transportați anual în transportul public urban Tursib

Sursa datelor: SC Tursib SA, 2013

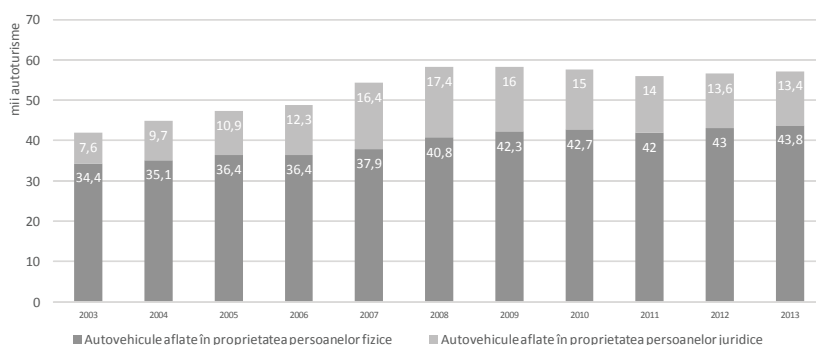
Deplasări motorizate cu autoturismul individual

Între 2003 - 2013, dinamica numărului de autoturisme aflate în posesia sibienilor a atins un punct maxim în anul 2009, când s-au înregistrat 54.131 de autoturisme. Ulterior, numărul autorismelor a scăzut ușor, până în anul 2013 când a început din nou să crească.

Factori care influențează calitatea vieții

► Dinamica numărului de autovehicule în municipiul Sibiu

Sursa datelor: Primăria Municipiului Sibiu, 2013

La nivelul orașului, luând în calcul datele disponibile pentru anul 2013, indicele de motorizare este considerat de $\frac{1}{3}$ (1 autoturism la 3 locuitori). Acest aspect trebuie privit cu atenție în stabilirea politicilor publice având în vedere că traficul auto este considerat a fi unul dintre printre principalii poluatori în municipiul Sibiu.

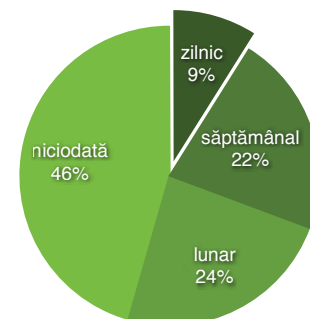
În ceea ce privește locurile de parcare, în Sibiu există 11.670 locuri de parcare administrate de către Primăria Municipiului Sibiu, 12,5% dintre acestea aflându-se în zona centrală. Tarifarea se face fie pe baza de abonament, fie pe baza unui tichet de parcare. Tichetele de parcare acoperă unul din cele două intervale orare (8:00 - 14:00, 12:00 - 18:00) și costă 1 leu. Cu excepția locurilor de parcare din Piața Mică, zona Târgul Obor și Cazarma 90, tariful este același, indiferent de zona în care este parcat autoturismul.

Dat fiind prețul scăzut al locurilor de parcare, cele din zona centrală sunt ocupate în proporție de 95% în timpul zilei. Conform studiilor în domeniu, acest lucru stimulează deplasarea cu mașina înspre centrul orașului, generând o creștere cu 30% a traficului din zonă, din cauza căutării unui loc de parcare.

Utilizarea bicicletei

Se observă o tendință de încurajare a folosirii bicicletei la nivelul municipiului Sibiu, fapt ce corespunde abordării europene care susține deplasarea cu bicicleta în mediul urban, în defavoarea mașinii personale. Astfel, în ultimii ani, administrația locală a inițiat o serie de demersuri susținute în această direcție. Dacă la începutul anului 2007, erau marcați doar 2,5km de piste de biciclete, în anul 2011 s-a inaugurat prima pistă de biciclete pe carosabil iar până la sfârșitul anului 2013 s-au marcat piste de bicicletă ce însumează 62,5 km, cu lățimi între 0,8 - 1m. Totodată, în oraș sunt montate 150 de locuri de parcare pentru biciclete. Există și o puternică implicare a societății civile pe acest segment, prin implementarea unor proiecte care își propun conștientizarea populației cu privire la utilizarea bicicletei printr-o serie de campanii de informare. Totodată, reprezentanții organizațiilor non-guvernamentale participă activ la discuții cu municipalitatea în vederea îmbunătățirii politicilor publice privind mobilitatea urbană. Prin aceste demersuri se dorește creșterea atractivității și siguranței infrastructurii ciclo, prin stimularea investițiilor în dezvoltarea de noi trasee, sigure și confortabile, sau în programe de promovare pentru încurajare, convingere și recompensă.

▲ Frecvența de utilizare a bicicletei

Sursa datelor: Sondajul de opinie realizat de către Fundația Heritas, privind percepția locuitorilor asupra orașului, 2014

Modul de deplasare - pondere modală

Ponderea modală reprezintă totalitatea modurilor de deplasare, oferind o vedere globală, comparativă. Prin utilizarea acestui instrument, se pot evalua mai ușor efectele unor viitoare decizii privind influențarea raportului spre un anumit mijloc de transport sau altul. Tendința europeană de a facilita deplasările alternative în oraș ne conduce către o analiză mai amănunțită a modurilor de deplasare folosite în Sibiu. Analiza s-a făcut pe baza unui chestionar online, luând în calcul combinațiile între oricare patru modalități de deplasare (mersul pe jos, mașina personală, bicicleta sau transportul în comun). La sondaj au participat 1028 de locuitori ai orașului.

Mersul pe jos este agreat de către 65% dintre respondenți. Dintre acestea, 65% se deplasează pe jos de plăcere, în timpul liber, iar 33% se deplasează pe jos între locuință și locul de muncă sau școală. Din perspectiva respondenților, mersul pe jos este o alegere, nu o necesitate, considerând că este ușor, atractiv, sigur. Cele mai importante piedici în alegerea acestui mod de deplasare sunt considerate lipsa timpului sau durata călătoriei. Ținând cont de beneficiile legate de sănătate, dar și de un climat urban agreabil prin creșterea populației spațiilor publice cu pietoni, măsurile de încurajare a mersului pe jos sunt binevenite și dorite de către locuitori.

Chestionarul mai indică un procent de 50% dintre sibieni care se deplasează zilnic cu autoturismul. Un procent de 16% se deplasează zilnic cu transportul public, în timp ce 43% dintre respondenți nu utilizează niciodată transportul

Factori care influențează calitatea vieții

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

În comun. Pe viitor, sunt necesare măsuri de atragere pentru această categorie de persoane, prin promovare și marketing. Dintre cetățenii care se deplasează cu bicicleta, 80% utilizează acest mod de deplasare în timpul liber, ca formă de agrement și exercițiu fizic, și doar 20% din ei folosesc bicicleta în scop utilitar, pentru a ajunge la serviciu. Unul dintre principalele motive invocate de către participanții la sondaj este nivelul scăzut de siguranță al utilizatorilor în trafic.

Accesibilitatea orașului

Analiza distanțelor ce pot fi parcurse în 5 minute din zona centrală sau din centrele de cartier pe jos, respectiv cu bicicleta relevă gradul ridicat de accesibilitate al orașului, altfel decât cu mașina personală. Pe de o parte, demersul are rolul de a susține o decizie personală privind modul de deplasare. Pe de altă parte, aduce în discuție oportunitatea de a întări caracterul pietonal al orașului, fapt care se traduce și într-un nivel ridicat de atractivitate, respectiv siguranța spațiului public.

Motivația deplasării nemotorizate

29% dintre respondenții sondajului de opinie efectuat de către Fundația Heritas privind percepția locuitorilor asupra orașului aleg deplasarea nemotorizată pentru exercițiu fizic și în aceeași măsură pentru că e economică. Starea relaxantă, conștiința față de mediu și un ambient plăcut s-au numărat și ele printre motivele menționate de către respondenți privind deplasarea nemotorizată. O mare parte dintre cetățeni consideră deplasarea pe bicicletă ca fiind nesigură. Mersul pe jos este perceput drept un mod de deplasare sigur, 33% dintre respondenți alegând să se deplaseze pe jos la locul de muncă.

Poluare fonică

Analizele aferente „Planului de acțiune privind prevenirea și reducerea zgomotului ambiant în Sibiu” arată că principala sursă de zgomot este traficul rutier. Pentru rezolvarea acestei probleme, principalele măsuri recomandate, ca primă fază pe termen scurt, sunt:

- dezvoltarea rețelei stradale cu scopul de a elimina traficul de tranzit din zonele urbanizate.
- îmbunătățirea mobilității urbane prin:
 - creșterea atractivității transportului în comun în vederea reducerii traficului auto individual;
 - dezvoltarea stațiilor inter-modale;
 - adoptarea unor politici de parcare, ce pot servi drept pârghii în direcționarea traficului auto individual.

Pe termen lung, se recomandă interzicerea traficului greu și reducerea vitezei de circulație urbană prin măsuri de tip „tempo 30”, aceste măsuri fiind adoptate și utilizate cu succes și de alte orașe europene. Totodată, noile planuri de urbanism vor integra harta de zgomot în analiza pentru stabilirea zonelor funcționale.

În ceea ce privește zonele afectate de zgomotul căii ferate, se recomandă utilizarea pereților de ecranare.

Poluarea fonică rezultată din traficul aerian afectează orașul în mică măsură, făcându-și simțit efectul doar pe timp de noapte, pentru un număr redus de locatari. Situația poate fi îmbunătățită prin modificarea rutei sau a orarului de zbor.

CONCLUZII

■ Transportul urban în comun a evoluat semnificativ în ultimii 10 ani, însă rămân deschise noi provocări, cum ar fi continuarea creșterii numărului de călători sau utilizarea combustibililor alternativi.

■ Traficul nemotorizat are oportunitatea să crească preluând din ponderea deplasărilor cu mașina personală.

■ Creșterea siguranței deplasării cu bicicleta, prin investiții într-o infrastructură directă, coerentă și atrăgătoare reprezintă o pârghie pentru a facilita acest mod de deplasare.

■ Construirea compactă, în special în centrul istoric dar și în centrele de cartier, poate conduce către politici pentru deplasare nemotorizată.

Factori care influențează calitatea vieții

Utilizarea responsabilă a resurselor

A fi responsabil, în înțelegerea actuală, se referă la aspecte legate de stil de viață, dezvoltare durabilă, a fi "verde". Această atitudine presupune dorința fiecăruia dintre noi de a ne aduce aportul propriu în mod pozitiv, conștienți fiind de impactul pe care așezările umane îl au asupra mediului. O societate responsabilă utilizează resursele pe care le are la dispoziție cu atenție, fără a crea dezavantaje generațiilor viitoare

Poluarea aerului

Cea mai mare emisie de CO₂ în municipiul Sibiu rezultă din utilizarea gazelor naturale. O contribuție semnificativă este adusă de centralele individuale cu funcționare pe gaz¹.

Imagine: Primăria Municipiului Sibiu

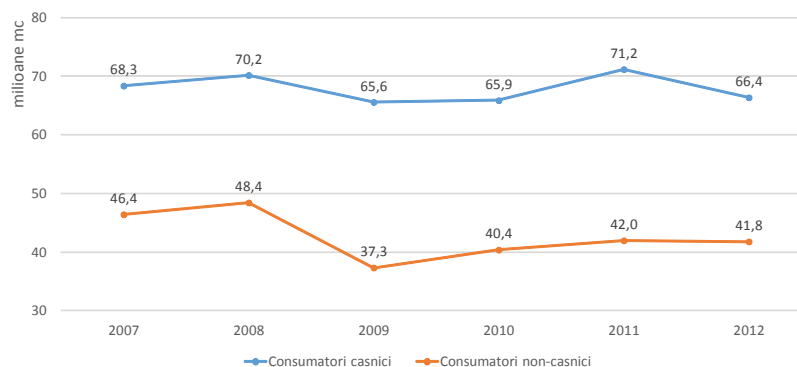
Sursa de emisii CO ₂	Cantitatea [tone]
Producerea de energie electrică	172,714.4
Utilizarea gazelor naturale	225,986.4
Utilizarea carburanților	29,753.3
TOTAL	428,454.1

Conform Agenției de Protecția Mediului Sibiu, luând în considerare aspecte suplimentare față de emisiile CO₂, se consideră că principalul poluator în municipiul Sibiu este traficul auto.

Dinamica consumului de gaz

Se observă o tendință ușoară, aproape nesemnificativă, de descreștere a consumului de gaz, atât în utilizarea casnică cât și în utilizarea non-casnică.

¹ sursa: Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă a Municipiului Sibiu (PAED), 2014

► Evoluția consumului de gaz

Sursa datelor: E.ON Energie România SA, 2013

Deșeuri

Județul Sibiu a implementat sistemul integrat de management al deșeurilor "Sibiul Reciclează". Conform operatorilor de salubritate din Municipiul Sibiu, există 62 de puncte de colectare selectivă. În urma proiectului, s-a construit o stație de compostare la Șura Mică, cu o capacitate anuală de 15.000 tone deșeuri. În această stație de compostare se tratează următoarele tipuri de deșeuri din zona Sibiu: deșeurile biodegradabile menajere colectate separat de la populația din municipiul Sibiu, deșeurile din grădini și parcuri, deșeurile din piețe.

Se întâmplă în Sibiu

Un centru de colectare a deșeurilor provenite din echipamente electrice și electronice (DEEE) a fost inaugurat în luna octombrie 2013 pe strada Henri Coandă, un proiect în parteneriat între Asociația Română pentru Reciclare - RoRec și Primăria Municipiului Sibiu.

CONCLUZII

■ Au fost aduse îmbunătățiri privind managementul deșeurilor. Stimularea unei abordări care preia principiile economiei circulare privind promovarea utilizării de bunuri sau servicii cu un consum redus de material prim, respectiv surse de energie neregenabilă, poate contribui la prevenirea producerii deșeurilor.

■ Consumul individual de energie aduce cele mai mari emisii de CO₂.

Implicarea societății civile în comunitate.

Oferta de servicii sociale

Una dintre particularitățile orașului Sibiu este structura socială multiculturală. Acest aspect trebuie păstrat și accentuat prin întărirea comunităților care locuiesc orașul și prin asigurarea echității sociale.

Criza economică din ultimii ani a avut un impact asupra structurii sociale a orașului. Astfel, chiar dacă ponderea sărăciei în Sibiu este redusă față de restul țării, există o serie de grupuri vulnerabile care sunt afectate direct de scăderea ocupării forței de muncă, locurile de muncă slab remunerate sau nesigure, de accesul redus la educație, servicii culturale, sociale sau de sănătate și de lipsa educației. Aceste cauze, împreună cu tendința de scădere și îmbătrânire a populației definesc provocările cu care se confruntă orașul la nivel social.

La nivel local, serviciile sociale publice sunt asigurate de Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS), Serviciul Public Cantina Municipiului Sibiu și Serviciul Public pentru Persoane Vârstnice. Acestea, independent și prin parteneriate public-private asigură o gamă variată de servicii destinate diferitelor grupuri vulnerabile, în dorința de a răspunde nevoilor identificate la nivel de comunitate. Oferta de servicii preia tendințele internaționale în domeniu, urmărind prevenirea excluziunii sociale și promovarea incluziunii prin adaptarea reprezentanților grupurilor țintă la societatea aflată în plină dezvoltare.

Persoane cu dizabilități

În ultimii ani a fost înregistrată o scădere accentuată a numărului persoanelor cu handicap. Numărul copiilor cu dizabilități este mai mic decât cel al adulților, însă numărul copiilor este creștere în timp ce numărul adulților cu dizabilități este în scădere. Se dorește prevenirea excluziunii sociale a acestor persoane, îmbunătățirea calității vieții lor, precum și prevenirea instituționalizării.

Măsurile luate în prezent pentru atingerea acestor scopuri sunt oferirea de servicii primare și specializate, organizarea de module de instruire a asistenților personali și încheierea de parteneriate între Serviciul Public de Asistență Socială și alte organizații de profil cum ar fi Centrul de zi Caleidoscop sau Fundația Un copil, O speranță. Aceste parteneriate urmăresc acoperirea nevoilor persoanelor cu dizabilități prin diversificarea ofertei de servicii sociale.

Persoane vârstnice

În Sibiu există o tendință de creștere a numărului persoanelor cu vârsta de peste 65 de ani. Îmbătrânirea populației este o nouă provocare cu care se confruntă orașul în prezent. Pentru această categorie de persoane se dorește, pe lângă prevenirea excluziunii sociale și a instituționalizării și scăderea gradului de dependență, îmbunătățirea calității vieții și scăderea numărului de zile de spitalizare prin promovarea serviciilor în sistem ambulator. Pentru asigurarea unui trai decent și demn al persoanelor vârstnice se intervine în prezent pe plan economic, social și psihologic. Astfel, măsurile concrete țin de asigurarea unor servicii de bază sau a unor servicii specializate, în funcție de nevoi. Aceste servicii sunt oferite de structuri care funcționează în cadrul SPAS, dar și de asociații sau fundații de profil. Parteneriatele public-privat urmăresc o cât mai bună organizare a serviciilor oferite, astfel încât acestea să fie în avantajul beneficiarilor.

Implicarea societății civile în comunitate.

Alte categorii de grupuri

Procesul greu de integrare a populației rome în societate sau pe piața muncii este datorat nivelului scăzut de educație, părăsirea timpurie a școlii și maternitatea timpurie din rândul femeilor rome. În plus, deoarece majoritatea nu au absolvit ciclul de învățământ obligatoriu, nu sunt eligibili pentru cursurile de calificare profesională.

Asistența socială pentru persoanele fără adăpost este asigurată de Primăria Municipiului Sibiu în colaborare cu Adăpostul de noapte. Se dorește combaterea marginalizării și a riscului de excluziune socială a acestora și prin oferirea de locuințe sociale, însă numărul de locuințe repartizate este mult sub numărul ridicat de solicitări.

Dezvoltarea organizațiilor non-guvernamentale

Organizațiile non-guvernamentale care activează pe latură socială și-au făcut simțită prezența la nivelul comunității încă de la începutul anilor 1990, venind în ajutorul grupurilor vulnerabile. Pe parcurs, mediul ONG a cunoscut o dezvoltare puternică, diversificându-se. În Sibiu au apărut o serie de asociații și organizații care ajută la dezvoltarea diferitelor competențe ale locuitorilor și la stimularea spiritului civic.

Prin evenimentele pe care le organizează și prin principiile pe care le promovează, acestea încearcă să implice cât mai mulți locuitori în viața activă a orașului. Domeniile și activitățile promovate acoperă o gamă largă de interese, pornind de la promovarea evenimentelor sportive până la implicare directă în domeniul educației sau al protejării patrimoniului construit, cultural sau natural. Pentru a stimula abordarea multidisciplinară și transferul de cunoștințe, s-a inițiat crearea unei rețele a organizațiilor non-guvernamentale la nivel local.

Se întâmplă în Sibiu

Sibiul în mișcare - SemiMaratonul Sibiu este un eveniment sportiv anual dedicat străngerii de fonduri pentru proiecte și cauze din comunitatea sibiană, coordonat de către Fundația Comunitară Sibiu. Evenimentul crează legături strânse în intermediul comunității, alergătorii susținând, atât personal, cât și prin mobilizarea unui cerc de susținători, cauzele propuse de către persoanele fizice, organizațiile non-guvernamentale, mediul public sau cel privat.

CONCLUZII

■ Sibiul beneficiază de un sistem complex de servicii sociale asigurat prin parteneriate între sistemul public și organizații neguvernamentale, o direcție ce se dorește a fi continuată și pe viitor.

■ Mediul organizațiilor non-profit s-a extins foarte mult în ultimii ani, promovând evenimente și acțiuni care mobilizează o mare parte a comunității.

Unde trebuie să intervenim?

În contextul unei tendințe de îmbătrânire a populației, manifestată pe plan european, capacitatea unui oraș de a reține și valoriza capitalul uman devine unul din principalii vectori de dezvoltare. În acest context, factorii care influențează în mod direct calitatea vieții, de la oferta de locuri de muncă sau dinamica mediului economic, la calitatea locuirii sau a mediului educațional joacă un rol esențial.

Pentru a-și menține, respectiv spori atractivitatea pe plan regional sau național, este important ca Sibiu să fructifice avantajele care l-au adus în poziția unuia dintre cele mai dezvoltate orașe din țară, stimulând:

- orientarea mediului economic spre domenii care creează valoare adăugată, cu un impact direct în diversificarea ofertei de locuri de muncă și întărirea legăturii dintre comunitatea locală și mediul privat;
- dezvoltarea unei societăți civile active și tot mai implicată în viața orașului;
- adoptarea unui mod de viață responsabil, cu un impact cât mai redus asupra mediului înconjurător;
- crearea unei oferte de servicii care se adresează tuturor grupurilor de vârstă;
- demersurile privind creșterea calității și accesibilității zonelor rezidențiale;
- diversificarea ofertelor de petrecere a timpului liber, valorificând potențialul zonei limitrofe a orașului.

Sibiul mâine

Capitolul de față vă invită să faceți un exercițiu de imaginație și să descoperiți orașul de mâine. Pornind de la un set de principii directoare, se structurează pe baza a patru teme principale, susținute de o serie de obiective de dezvoltare.

4

ORĂȘUL
ÎN CARE
VIN CU
DRAG

Principiile după care se ghidează Sibiul

Orașul Sibiu se ghidează pe viitor după un set de patru principii care se susțin reciproc și reprezintă punctul de pornire în elaborarea obiectivelor și liniilor de dezvoltare.

Păstrarea și consolidarea identității proprii

Într-un context internațional în care orașele se află constant în competiție, identitatea locală reprezintă cea mai bună carte de vizită. Din acest motiv trebuie identificate, păstrate și promovate caracteristicile locale ale unui oraș. Caracterul multi-cultural, istoria bogată și comunitatea multi-etnică și multi-confesională sunt elemente definitorii ale Sibiului. Respectând trecutul, putem să privim spre viitor, îmbinând tradiția cu modernitatea. Momentul Sibiu - Capitală Culturală Europeană 2007 a reprezentat un pas important în această direcție, generând o serie de efecte pozitive la nivelul orașului. Sub motto-ul "Oraș al culturii - Oraș al culturilor", diversitatea culturală și promovarea patrimoniului material și imaterial al Sibiului au stat la baza evenimentului. Ulterior anului 2007, promovarea culturii a devenit o parte integrantă a politicilor urbane implementate la nivelul orașului.

Promovarea unui mediu economic dinamic

Mediul economic joacă un rol esențial atragerea și menținerea capitalului uman și, implicit, în creșterea nivelului de trai. Sibiul beneficiază de o serie de avantaje, atât în ceea ce privește locația, cât și nivelul de pregătire al forței de muncă, oferind un cadru propice atât investitorilor străini, cât și antreprenorilor români. Pornind de la aceste premise, mediul economic sibian își crește competitivitatea, facilitând tranziția spre o economie a cunoașterii prin susținerea și promovarea activităților economice cu valoare adăugată. Totodată, își asumă susținerea inițiativei private și asigurarea competiției corecte. Pentru Sibiu, antreprenorialul și munca productivă sunt și rămân garantul prosperității.

Susținerea unei dezvoltări durabile

Obiectivele stabilite prin Programul Agenda Locală 21 în vederea asigurării unei dezvoltări urbane sustenabile rămân valabile în continuare. Asigurarea unui echilibru între interesele socio-economice și impactul acestora asupra mediului trebuie să reprezinte punctul de plecare în luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea urbană locală. Echilibrul acestor elemente va oferi generațiilor viitoare un plus de libertate în luarea deciziilor. Drept urmare, identitatea Sibiului este astăzi asociată în primul rând cu cultura și, implicit, cu o viață culturală bogată. Dincolo de avantajele economice care decurg din acest fapt, Sibiul se poate mândri cu o serie de caracteristici soft: cultura contribuie într-o foarte mare măsură la calitatea ridicată a vieții, întărind constant identitatea

orașului. Pe viitor, este important ca relația dintre identitatea orașului și mediul cultural să își continue evoluția într-o manieră creativă. Sibiul nu trebuie să urmeze anumite tendințe, dimpotrivă, are capacitatea de a impune tendințele și de a se promova printr-un marketing urban de calitate ridicată!

Integrarea în contextul regional

În momentul de față, necesitatea relaționării orașelor la nivel regional sau chiar național și internațional este un pas esențial pentru dezvoltarea ulterioară, care aduce cu sine o serie de avantaje și dezavantaje. Limitele orașelor sunt mult mai flexibile, luând naștere diferite rețele de așezări interconectate și chiar interdependente. Astăzi nu mai există domenii care pot fi definite strict la nivelul unei singure localități. Zonele de locuit, amplasarea agenților economici, infrastructura, căile de transport sau marketing-ul, pentru a aduce în discuție doar o parte din aceste subiecte, au întotdeauna un impact direct și asupra localităților învecinate. Sibiu își asumă în mod conștient rolul de pol urban de importanță în România, fiind avantajat și de poziționarea sa în centrul țării. Luând în calcul atât istoria orașului, cât și dezvoltarea pozitivă pe care a cunoscut-o în ultimii zece ani, putem concluziona că Sibiul dispune de potențialul necesar și are responsabilitatea de a oferi direcții de dezvoltare care să influențeze parcursul întregii regiuni. Totodată, integrarea dezvoltării urbane într-un context regional reprezintă una dintre cele mai puternici componente ale politicii europene de dezvoltare. În acest context, Sibiul își asumă rolul de lider în regiune, susținând dezvoltarea unei relații cât mai echilibrate cu localitățile învecinate.

Asigurarea unei bune guvernări

Orașele moderne sunt evaluate și în funcție de competența, profitabilitatea și transparența cu care sunt administrate. Nu doar cetățenii își doresc acum mai mult ca niciodată să fie implicați în dezvoltarea urbană, ci și actorii economici acordă tot mai multă importanță transparenței, eficienței, continuității, seriozității și deschiderii administrației locale în alegerea unui loc optim pentru a investi. Astfel, implicarea actorilor urbani în luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea urbană are o importanță tot mai mare la nivel european. Dezvoltarea economică pozitivă, pe care Sibiul a cunoscut-o prin atragerea unui număr mare de investitori străini, este o dovadă clară a progresului pe care l-a cunoscut procesul de guvernare a orașului. Sibiul a obținut și primele succese în domeniul e-Governance, în special în ceea ce privește facilitarea dialogului între cetățeni și administrația publică. Participarea semnificativă și bine coordonată a cetățenilor în luarea deciziilor la nivel local precum și dezvoltarea componentei de e-Governance vor juca un rol important în guvernare optimă a orașului în viitor. Fiecare cetățean trebuie să aibă dreptul de a se implica în viața orașului.

Cum vrem să continuăm?

Integrând principiile detaliate anterior, principalele direcții de dezvoltare a orașului se structurează pe baza unui set de teme principale. Principalele direcții s-au despins în urma unui proces de elaborare bazat pe o abordare de jos în sus, care a integrat atât rezultatele analizei privind situația actuală a orașului, cât și opiniile rezultate în cadrul demersurilor de consultare a opiniei publice. Simultan, rezultatele acestui demers au fost filtrate prin prisma conceptului Smart City (Oraș inteligent), contrându-se următoarele patru teme:

- **Sibiu – oraș al culturii și al sportului**
- **Sibiu – oraș inovativ și prosper**
- **Sibiu – oraș verde și responsabil**
- **Sibiu – oraș al comunităților**

Cele **patru teme principale** preiau provocarea ce rezultă din armonizarea elementelor care conferă identitate Sibiului și completarea lor cu idei noi. Temele propuse urmăresc capacitatea orașului de a integra și răspunde provocărilor care se întâlnesc atât pe plan local, cât și la nivel național sau european:

- diminuarea efectelor schimbărilor climatice și a consumului de energie;
- creșterea concurenței la nivel global cu privire la atractivitatea orașelor ca spații de locuit și spații economice, în special în condițiile crizei economice și financiare;
- disparitățile cu privire la nivelul de trai existente în cadrul Uniunii Europene;
- consolidarea rolului societății civile și nevoia acesteia de a participa la luarea de decizii;
- tendința de scădere a populației, ale cărei efecte negative se fac simțite în special în Europa de Est.

Analiză + întâlniri sectoriale

Linii de dezvoltare

Obiective de dezvoltare

Teme principale

Obiectivele de dezvoltare se subordonează acestor teme principale și se vor concretiza prin intermediul liniilor de dezvoltare. La fel ca și în cazul temelor principale, la baza formulării obiectivelor de dezvoltare se află două procese principale: analiza sectorială a situației locale actuale, respectiv consultarea cetățenilor și a celor mai importanți actori locali din fiecare domeniu. Conștientizând valoarea unei dezvoltări integrate, obiectivele de dezvoltare stimulează o abordare multi-sectorială.

Liniile de dezvoltare reprezintă partea aplicată a documentului, urmărind maniera în care pot fi concretizate obiectivele de dezvoltare.

Propunând 21 de obiective, susținute de 95 de linii de dezvoltare, aceste demersuri se adresează nivelului strategic al procesului de dezvoltare urbane. Principiile și direcțiile de dezvoltare asumate prin Ghidul de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014 - 2024 vor sta la baza tuturor documentațiilor ce se vor elabora ulterior, respectiv a deciziilor pe care administrația locală și le va asuma în următoarea decadă.

Imagine: Fundația Heritas

Relaționarea între temele propuse și tendințele europene

Sibiu - Oraș al culturii și al sportului

Sibiul este un reper pe plan național pentru maniera în care actul cultural poate fi capitalizat la nivel urban, având un impact direct atât asupra calității vieții, cât și asupra mediului economic. Acest trend este dus mai departe, orașul fructificând legăturile cu localitățile învecinate și afirmându-se împreună drept o destinație culturală și turistică de talie internațională, susținută de un cadru natural de excepție.

Sportul completează paleta de activități. Implicând în mod direct comunitatea locală, aduce un plus de valoare zonei și contribuie în mod direct la creșterea calității vieții.

O 1 | Orașul Sibiu continuă să își protejeze cu mândrie identitatea, susținând conservarea și exploatarea sustenabilă a patrimoniului cultural, construit și natural.

Context actual

Patrimoniul sibian este bine reprezentat pe toate cele trei planuri (cultural/intangibil, construit și natural) și a adus orașului notorietate națională și internațională.

Argument

Prin valorificarea potențialului reprezentat de cultură, patrimoniu construit și natură, dezvoltarea orașului pornește de la o bază solidă existentă. Eforturile vor fi astfel reduse, iar rezultatele semnificative.

Linii de dezvoltare

L 1.1	Dezvoltarea unor programe educaționale pentru patrimoniu și cultură.
L 1.2	Diversificarea ofertei culturale.
L 1.3	Reabilitarea patrimoniului arhitectural și cultural, a clădirilor și spațiilor urbane, la nivelul întregului oraș, inclusiv prin susținerea proprietarilor privați.
L 1.4	Capitalizarea actului cultural în contextul conservării patrimoniului construit.
L 1.5	Valorificarea peisajului natural.

O 2 | Sibiu susține rolul social al culturii și al sportului.

Context actual

Imaginea Sibiului este strâns legată de cultură. În acest context, evenimentele culturale care se desfășoară în Sibiu au capacitatea de a schimba mentalități și de a atrage atenția asupra aspectelor importante din viața societății civile. Sportul are, la rândul său, aceeași putere de a aduce oamenii împreună. Prin finanțarea unei Agende Sportive, în paralel cu Agenda Culturală a orașului, pe plan local s-au făcut primi pași în susținerea evenimentelor sportive, cu precădere a celor profesionale. În urma analizării datelor disponibile, respectiv a discuțiilor cu locuitorii orașului Sibiu, a reieșit clar nevoia îmbunătățirii infrastructurii sportive și necesitatea creării contextului de dezvoltare a acestui domeniu.

Argument

Cultura definește valori și atitudini, creează tipare comportamentale și menține relațiile sociale. Totodată, are capacitatea de a defini un nou set de așteptări în rândul unor grupuri sociale diverse, atingând toate zonele orașului. Împreună, toate acestea aspecte aduc profunzime actului cultural, stimulând creativitatea și aducând un plus de valoare orașului. Susținerea și promovarea domeniului sportiv completează aceste efecte pozitive, având un impact direct în creșterea calității vieții locuitorilor. În același timp, o asemenea abordare se aliniază tendințelor europene, care, dincolo de efectele benefice asupra sănătății fizice și mentale, subliniază impactul social pozitiv al actului sportiv.

Linii de dezvoltare	
L 2.1	Stimularea participării publice și a coeziunii sociale prin cultură și sport.
L 2.2	Încurajarea dezvoltării activităților culturale în cartiere.
L 2.3	Promovarea implicării persoanelor dezaforizate în programe culturale și sportive.
L 2.4	Diversificarea infrastructurii sportive, inclusiv asigurarea accesibilității spațiilor cu caracter sportiv pentru toți utilizatorii.
L 2.5	Încurajarea dezvoltării sportului de masă, respectiv diversificarea ofertei existente.

Sibiu - Oraș inovativ și prosper

Sibiul își continuă evoluția ascendentă din punct de vedere economic, susținând domeniile care creează valoare adăugată și promovând mediul economic local pe plan național și internațional. Își asumă astfel sprijinirea actorilor din sectorul inovării facilitând cooperarea și parteneriatele între mediul privat și mediul universitar în vederea creării de sinergii și transfer de tehnologie. Totodată, susține exploatarea noilor surse de creștere, cum ar fi industriile culturale și de creație, economia verde, serviciile de turism, sănătate sau serviciile sociale durabile, inclusiv economia vârstei a treia sau economia socială.

O 3 | Notorietatea orașului la nivel național și internațional continuă să crească.

Context actual

Beneficiind de o imagine pozitivă la nivel național încă dinainte de anul 2007, Sibiu și-a sporit notorietatea în România și și-a creat o imagine favorabilă și la nivel internațional, trend care s-a menținut pozitiv.

Argument

Poziția geografică favorabilă, contextul cultural bine dezvoltat și apropierea de comunități internaționale reprezintă avantaje care facilitează promovarea Sibiului ca reper cultural și economic. Conectivitatea astfel creată deschide noi oportunități de dezvoltare în toate domeniile.

Linii de dezvoltare	
L 3.1	Utilizarea instrumentelor specifice sectorului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor ca vector de promovare.
L 3.2	Dezvoltarea și promovarea Aeroportului Internațional Sibiu în vederea creșterii interconectivității pe plan național și internațional.
L 3.3	Susținerea dezvoltării unor funcțiuni economice care beneficiază de poziționarea strategică a orașului.

O 4 | Sibiul accentuează trendul pozitiv al dezvoltării economice locale.

Context actual

Mediul economic sibian este unul foarte dinamic, fapt care se traduce într-un grad ridicat de ocupare a forței de muncă și, implicit, într-o creștere constantă a nivelului de trai. Administrația locală susține orientarea mediului economic local spre domenii care creează valoare adăugată, făcând demersuri pentru a stimula diversificarea activităților investitorilor deja prezenți în oraș. Totodată, Sibiul se bucură de o puternică tradiție în ceea ce privește producția locală, atât la scară redusă cât și la scară industrială.

Argument

Orientarea orașului spre industrii noi, cu un impact scăzut asupra mediului înconjurător, deschide noi oportunități, atrăgând un personal calificat și influențând în mod direct harta ocupațională. Astfel, încurajarea dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere contribuie la creșterii nivelului de trai și a calității vieții. Subsidiar acestei direcții, încurajarea producției locale reprezintă un plus în reducerea dependenței orașului de alte piețe. Stabilind legături puternice între forța de muncă locală și antreprenori, o asemenea abordare contribuie, în același timp, și la definirea identității orașului.

Linii de dezvoltare

L 4.1	Facilitarea tranziției spre o economie a cunoașterii.
L 4.2	Susținerea domeniilor și a investițiilor care creează valoare adăugată.
L 4.3	Asigurarea infrastructurii necesare atragerii unor noi investitori.
L 4.4	Creșterea și diversificarea ofertei de locuri de muncă, respectiv susținerea apariției unor locuri de muncă atractive pentru diferite categorii de vârstă sau profesii.
L 4.5	Stimularea parteneriatelor public-private.
L 4.6	Dezvoltarea spiritului antreprenorial și susținerea inițiativelor de tip start-up.
L 4.7	Stimularea economiei sociale.
L 4.8	Susținerea producătorilor și a produselor locale.
L 4.9	Crearea unor rețele care promovează produsele locale.

O 5 | Sibiu susține dezvoltarea industriilor creative și culturale.

Context actual

Pentru Sibiu, cultura a devenit un generator de energie urbană, fiind acel element care a oferit orașului o nouă identitate. Actualmente, orașul este recunoscut drept unul dintre cele mai vibrante orașe din țară în ceea ce privește mediul cultural, conectat constant la tendințe internaționale.

Argument

Începând din ultima decadă a secolului XX, aportul economic al industriilor creative și culturale a fost tot mai mult recunoscut. Dincolo de domeniile clasice, precum teatrul, muzica sau filmul, acest capitol include toate activitățile care se ocupă cu generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației conexe domeniului artistic, făcând referire la arhitectură, meșteșuguri, publicitate, design, design vestimentar sau software. Dată fiind strânsa relaționare între aceste domenii și mediul digital, industriile creative și culturale reprezintă o puternică sursă de creștere pe plan european.

Sibiu este cu precădere orașul cultural al României, orașul care înțelege și a exploatat potențialul economic ridicat al domeniului cultural. Privind în viitor, are capacitatea de a-și folosi capitalul creat, orientându-se spre domeniul industriilor creative și deschizând, astfel, un nou drum.

Linii de dezvoltare

L 5.1	Diversificarea infrastructurii culturale.
L 5.2	Dezvoltarea și promovarea unor rețele profesionale care susțin transferul de cunoștințe.
L 5.3	Susținerea dezvoltării unor platforme educaționale multi-sectoriale.

O 6 | Industria turistică își continuă dezvoltarea, rămânând o sursă de creștere.

Context actual

Singurul oraș cu trei stele Michelin din România, Sibiu este un adevărat loc de întâlnire. Situat în centrul țării și beneficiind de un grad ridicat de accesibilitate, este una dintre cele mai importante destinații turistice pe plan național.

Argument

Dezvoltarea unei oferte turistice integrate și promovarea întregii regiuni ca destinație turistică culturală, într-un peisaj natural de excepție, pot contribui la creșterea semnificativă a sectorului turistic. Diversificarea ofertei de servicii și dotări, vizând atragerea unor noi grupuri țintă, reprezintă un alt punct de creștere cu un potențial ridicat, bazat pe capitalul deja format al orașului.

Linii de dezvoltare

L 6.1	Diversificarea ofertei de servicii, respectiv a infrastructurii turistice, vizând atragerea unor noi grupuri țintă
L 6.2	Exploatarea potențialului regional în definirea unor oferte turistice integrate.
L 6.3	Promovarea ofertei turistice, utilizând noile tehnologii de comunicare.

O 7 | Sibiul devine un centru medical de renume național.

Context actual

Există o bună colaborare cu mediul educațional, prin intermediul Facultății de Medicina Victor Papilian, din cadrul Universității Lucian Blaga Sibiu. Totodată, în parteneriat cu ULBS, atât Spitalul Clinic de Pediatrie Sibiu cât și Spitalul Clinic Județean dispun de/doresc să înființeze centre de cercetare pe diferite domenii. Totodată, piața serviciilor private s-a dezvoltat foarte mult pe plan local în ultimii ani, asigurând o bună poziționare a orașului pe acest palier la nivel regional.

Argument

Stimularea dezvoltării ofertei de servicii medicale, precum și a campaniilor de informare și prevenire a bolilor contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor. Dincolo de aceste aspecte, prin crearea unui mediu calitativ în acest domeniu se poate asigura reținerea, respectiv atragerea unui capital uman valoros, care ajută la creșterea gradului de competitivitate al orașului.

Linii de dezvoltare

L 7.1	Stimularea dezvoltării și diversificării atât a infrastructurii, cât și a ofertei de servicii medicale.
L 7.2	Atragerea unui capital uman valoros, care ajută la creșterea gradului de competitivitate al orașului în acest domeniu.
L 7.3	Susținerea unor campanii de informare și prevenție privind diferite patologii medicale.

O 8 | Sibiul își crește competitivitatea, facilitând cooperarea și parteneriatele între mediul privat și sistemul educațional în vederea creării de sinergii.

Context actual

Pentru a răspunde cât mai bine cerințelor de pe piața muncii, pe plan local s-a conturat o legătură puternică între mediul privat și mediul educațional sibian, atât la nivel preuniversitar, cât și universitar. Totodată, prin programele de cercetare dezvoltate, mediul universitar local aduce un plus de valoare, stimulând transferul de informații și tehnologie.

Argument

Capitalul uman este unul din factorii determinați în poziționarea competitivă a unui oraș pe plan regional sau național. Subsidiar acestui aspect, gradul de pregătire al forței de muncă din diversele domenii are un efect direct asupra creșterii economice. Bazându-se pe contextul local favorabil, Sibiul își asumă încurajarea unui proces de educație continuă, pe toată durata vieții profesionale, asigurând astfel adaptarea resurselor umane la nevoile unei piețe a muncii tot mai dinamice. Totodată, susține dezvoltarea activităților de cercetare, capabile să orienteze mediul economic sibian înspre domeniile de înalte tehnologii.

Linii de dezvoltare

L 8.1	Susținerea dezvoltării învățământului dual.
L 8.2	Stimularea cercetării și a transferului de tehnologie.
L 8.3	Creșterea competențelor profesionale ale forței de muncă locale, în vederea unei mai bune adaptări a resurselor umane la cerințele de pe piața muncii.
L 8.4	Consilierea persoanelor angrenate în sistemul educațional în privința opțiunilor profesionale, pe întreaga perioadă a studiilor.
L 8.5	Stimularea programelor de formare profesională continuă.

O 9 | Sibiu va stimula dezvoltarea ofertei și creșterea nivelului calitativ al educației formale și non-formale, integrând toate categoriile sociale și promovând creșterea competențelor locuitorilor.

Context actual

Oferta educațională a integrat schimbările demografice și nevoile locuitorilor. Au apărut unele dezechilibre în ceea ce privește educația vocațională, însă, în general, nivelul calitativ al educației pentru toate categoriile a crescut.

Argument

Pornind de la premisa ca o societate nu poate fi, pe termen mediu și lung, mai bună decât sistemul său de educație, Sibiu consideră esențiale investițiile în acest domeniu. Educație este unul din pilonii care stau la baza unei dezvoltări echilibrate a orașului, cu atât mai mult cu cât se intervine la toate nivelurile și în toate grupurile sociale sau de vârstă. O societate informată, conștientă și bine pregătită caută singură soluții la probleme și creează un mediu urban atractiv.

Linii de dezvoltare	
L 9.1	Îmbunătățirea, diversificarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale.
L 9.2	Încurajarea educației vocaționale și a educării prin expunerea constantă la diferite forme de cultură formală sau non-formală.
L 9.3	Creșterea competențelor sociale ale elevilor și studenților.

O 10 | Orașul Sibiu va promova și susține demersuri care stimulează coeziunea teritorială.

Context actual

O mare parte a populației profită atât de avantajele locuirii periurbane, cât și de beneficiile pe care orașul Sibiu le oferă la nivel profesional. Acest lucru implică o mobilitate cotidiană crescută între Sibiu și zonele limitrofe.

Argument

Dezvoltarea orașului este strâns legată de dezvoltarea comunelor învecinate, a județului Sibiu și a întregii regiuni. Conlucrarea și interrelaționarea în scopul obținerii sinergiei sprijină și încurajează relațiile de tip complex care au loc între municipiu și teritoriul periurban.

Linii de dezvoltare

L 10.1	Stimularea cooperării între administrațiile publice și definirea unor modele de bună practică la nivel local.
--------	---

O 11 | Orașul Sibiu își planifică evoluția cu responsabilitate față generațiile viitoare.

Context actual

Se constată nevoia unei mai bune corelări între diferitele paliere ale planificării urbane și a unei abordări cu caracter integrat.

Argument

O planificare riguroasă, care integrează în mod echilibrat toate componentele vieții orașului (spațială, socială sau economică), asigură premisele unei dezvoltări avantajoase, mai ales pe termen mediu și lung. Principiul dezvoltării “de la centru spre periferie” acordă prioritate valorificării orașului existent, protejării și utilizării raționale a resurselor funciare exterioare acestuia.

Linii de dezvoltare	
L 11.1	Acordarea unei atenții sporite procesului de dezvoltare urbană integrată și planificare spațială.
L 11.2	Creșterea calității vieții în cartiere prin planificarea și derularea operațiunilor de regenerare urbană integrată.
L 11.3	Valorificarea resurselor de teren din oraș prin planificarea și derularea operațiunilor de restructurare urbană.
L 11.4	Extinderea orașului prin planificarea și derularea operațiunilor de urbanizare .
L 11.5	Asigurarea calităților spațiale, arhitecturale și ambientale ale dezvoltării.

O 12 | Orașul Sibiu va stimula valorificarea suprafețelor din interiorul orașului printr-o dezvoltare de tip multifuncțional.

Context actual

Dezvoltările rezidențiale din ultimii ani s-au axat pe zona limitrofă a orașului și au dus la apariția „cartierelor – dormitor”, mono-funcționale. Lipsa dotărilor din zonele respective, cum ar fi școlile, grădinițele sau micile centre comerciale de cartier, a avut efecte directe asupra încărcării infrastructurii de trafic și servicii a orașului. Acest tip de dezvoltare rămâne determinant, cu toate că în oraș există o serie de suprafețe vacante, foste situri industriale, militare sau feroviare, aflate acum în proprietate privată. Chiar și în condițiile în care mare parte dintre ele sunt situate în imediata apropiere a centrului istoric, dinamica pieței imobiliare nu a dus la demararea unui proces de reconversie a acestora.

Argument

Principalele tendințe de evoluție la nivel european în acest domeniu sunt strâns legate de limitarea procesului de suburbanizare și susținerea dezvoltării unui oraș compact și multi-funcțional. Prin reducerea segregării spațiale și sociale la nivelul orașului și stimularea eficientizării consumului de energie, acest tip de abordare se înscrie obiectivelor de evoluție trasate de către Strategia Europa 2020: susținerea unei evoluții incluzive și sustenabile.

Linii de dezvoltare

L 12.1	Stimularea dezvoltării unor noi zone rezidențiale, de servicii și dotări în interiorul orașului, ca alternativă la extinderea acestuia pe suprafețe vacante, situate cu preponderență la marginea orașului.
L 12.2	Susținerea unui mixaj echilibrat de activități la nivelul zonei centrale, în primul rând prin menținerea locuirii și a locurilor de muncă în zona istorică.
L 12.3	Valorificarea suprafețelor vacante, precum fostele suprafețe industriale, militare sau feroviare, aflate în interiorul orașului, prin conversie funcțională.

O 13 | Sibiu va investi în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii.

Context actual

Infrastructura edilitară a fost modernizată parțial. În continuare sunt necesare investiții pentru gestionarea durabilă a utilităților. Liniile electrice de înaltă tensiune sunt parțial subdimensionate. Liniile de comunicații și televiziune nu sunt organizate, liniile aeriene sunt considerate disfuncționalități în spațiul public. Încălzirea clădirilor este bazată în mare parte pe combustibil fosil, iar soluțiile de încălzire individuală în cazul clădirilor de locuințe colective sunt cei mai mari poluatori.

Argument

Investiția în infrastructura edilitară atât în organizarea rețelelor, cât și în controlul utilizării, poate aduce economii semnificative prin luarea deciziilor în cunoștință de cauză. Investițiile în măsuri de stimulare pentru retenția apei pluviale la nivel de proprietate (de exemplu prin acoperișuri vegetale sau creșterea permeabilității finisajelor pe parcelă) pot fi o alternativă la extinderea rețelei pluviale. Investiția în organizarea liniilor de comunicații și televiziune aduce beneficii privind calitatea spațiului public, durabilitatea și calitatea serviciilor operatorilor. Modernizarea parcarilor cu senzori de parcare și asigurarea accesului public online, poate reduce atât poluarea, cât și consumul de energie în localitate. Modernizarea iluminatului public cu senzori de mișcare poate contribui la reducerea consumului de energie electrică. Cercetarea și implementarea sistemelor de încălzire centralizată, bazate pe energie regenerabilă asigură independență și economie pe termen lung.

Linii de dezvoltare

L 13.1	Dezvoltarea infrastructurii dedicate domeniului tehnologiei informațiilor și comunicațiilor.
L 13.2	Creșterea gradului acces al populației la serviciile de internet.
L 13.3	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și stradale.
L 13.4	Dezvoltarea unor sisteme de gestionare sustenabilă a infrastructurii edilitare.

Sibiu - Oraș verde și responsabil

În contextul actual, luând în calcul schimbările climatice și încălzirea globală, natura primește o atenție din ce în ce mai mare. De la sectorul primar (agricultură) până la sectorul secundar (industrie, producție) sau terțiar (servicii), activitățile umane își extrag resursele din natură. Astfel, este esențial ca planificarea viitoare să țină cont de impactul asupra mediului.

Totodată, prin consumul ridicat de energie, transportul are la rândul său un impact direct asupra mediului. Pentru ca impactul să fie minim, orașul subscrie unei abordări integrate în acest domeniu, promovând implementarea unor măsuri inovative, susținute, în paralel, de un proces continuu de conștientizare și educare a populației.

O 14 | Sibiul devine un oraș înverzit.

Context actual

În momentul de față se observă un dezechilibru al distribuției zonelor verzi pe teritoriul orașului, un deficit cantitativ și un caracter fragmentar al rețelei de spații publice și verzi.

Argument

Prin creșterea cantității și calității de spații verzi este susținut și încurajat un mod de viață sănătos al populației.

Linii de dezvoltare

L 14.1	Extinderea spațiilor verzi în raport cu numărul de locuitori.
L 14.2	Protejarea zonelor verzi.
L 14.3	Conectarea rețelei de spații verzi intraurbane cu cadrul natural valoros al orașului.

O 15 | Orașul Sibiu dorește să își aducă aportul la îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel local, oferind un model de adaptare a vieții urbane la provocările cauzate de schimbările climatice.

Context actual

Emisiile de carbon și deșeurile rezultate din activitățile urbane din toate sectoarele au consecințe ce influențează negativ mediul natural din Sibiu și împrejurimi. S-a făcut deja un prim pas în această direcție prin implementarea unui sistem performant de colectare și reciclare a deșeurilor.

Argument

Reducerea deșeurilor și a emisiilor de carbon poate fi atinsă prin gestionarea conștientă a activităților urbane.

Linii de dezvoltare

L 15.1	Colectarea și valorificarea deșeurilor.
L 15.2	Gestionarea eficientă a resurselor.
L 15.3	Reducerea amprentei de carbon
L 15.4	Creșterea eficienței energetice a clădirilor și ansamblurilor urbane vechi și noi precum și la nivelul planificării urbane.
L 15.5	Stimularea adoptării și implementării altor măsuri de adaptare la schimbările climatice.
L 15.6	Ridicarea nivelului de conștientizare privind schimbările climatice și impactul acestora asupra mediului prin implementarea unei serii de programe educaționale.

O 16 | Sibiul va răspunde la nivel local provocărilor energetice de la nivel global.

Context actual

Există deschidere la nivelul administrației publice în susținerea, promovarea și implementarea pe scară mai largă a unor sisteme inteligente, care eficientizează consumul de energie.

Argument

Convenția Primarilor reprezintă principala mișcare europeană în care sunt implicate autoritățile locale și regionale ce se angajează în mod voluntar pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor de energie regenerabilă de pe teritoriile lor. Prin angajamentul lor, semnatarii Convenției își propun atingerea și depășirea obiectivului Uniunii Europene de reducere cu 20% a emisiilor de CO2 până în 2020. Inițiativa a fost lansată în 2008 de către Comisia Europeană, încercând să stimuleze, pornind de la nivel local, acțiuni concrete pe tema reducerii consumului de energie. În toamna anului 2013, Municipiul Sibiu a aderat la Convenția Primarilor, demarând deja elaborarea unui Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă.

Linii de dezvoltare

L 16.1	Reducerea progresivă a ponderii consumului de energie neregenerabilă.
L 16.2	Producția locală de energie din surse regenerabile.
L 16.3	Stocarea la nivel local a energiei.
L 16.4	Stimularea consumului eficient de energie.

O 17 | Sibiu își va consolida poziția de oraș european modern și responsabil prin promovarea și integrarea unor modele sustenabile de mobilitate urbană, care vor diminua influența negativă a transportului asupra mediului înconjurător, susținând creșterea calității vieții.

Context actual

Planificarea traficului a fost adeseori limitată la planificarea circulației auto. Noi măsuri de îmbunătățire a traficului auto pot aduce noi schimbări și provocări în spațiul public.

Argument

Deplasările cu bicicleta și pe jos fac parte din traficul unui oraș. De aceea, orașul Sibiu are nevoie de o abordare integrată atât a deplasărilor în diferite moduri (pe jos-cu bicicleta, cu transportul în comun sau cu mașina personală) cât și a amenajării și atractivității spațiului public pentru diferitele moduri de deplasare, o abordare ce introduce termenul de Mobilitate Urbană.

Linii de dezvoltare	
L 17.1	Abordarea strategică a conceptului de mobilitate la nivelul orașului.
L 17.2	Fluidizarea traficului la nivelul orașului.
L 17.3	Stimularea dezvoltării unor puncte de transfer intermodal.
L 17.4	Încurajarea unei dezvoltări după modelul orașului traseelor scurte.
L 17.5	Creșterea atractivității și numărului de pasageri care utilizează transportul în comun.
L 17.6	Creșterea atractivității și a numărului de deplasări cu bicicleta.
L 17.7	Creșterea siguranței deplasării cu bicicleta.

ZERO EMISII, ECONOMICE, SUSTINUT
PROIECT PROPIU DE

Sibiu - Oraș al comunităților

În contextul actual, luând în calcul schimbările climatice și încălzirea globală, natura primește o atenție din ce în ce mai mare. De la sectorul primar (agricultură) până la sectorul secundar (industrie, producție) sau terțiar (servicii), activitățile umane își extrag resursele din natură. Astfel, este esențial ca planificarea viitoare să țină cont de impactul asupra mediului.

Totodată, prin consumul ridicat de energie, transportul are la rândul său un impact direct asupra mediului. Pentru ca impactul să fie minim, orașul subscrie unei abordări integrate în acest domeniu, promovând implementarea unor măsuri inovative, susținute, în paralel, de un proces continuu de conștientizare și educare a populației.

O 18 | Orașul Sibiu continuă să fie un model de bună guvernare, care stimulează dialogul și cooperarea între administrația publică locală și societatea civilă.

Context actual

În prezent, în cadrul proiectelor aflate în derulare, există un dialog între administrație și societate. Se dorește informarea și consultarea permanentă a populației în ceea ce privește investițiile și proiectele de orice natură care au loc în oraș.

Argument

Cooperarea continuă între administrația locală și societatea civilă asigură implementarea unor decizii care răspund nevoilor și cerințelor populației.

Linii de dezvoltare	
L 18.1	Promovarea unui model de administrare eficient și transparent, bazat pe o calitate ridicată a serviciilor publice locale.
L 18.2	Implicarea cetățenilor în procesul decizional.
L 18.3	Dezvoltarea serviciilor de e-governance și îmbunătățirea accesibilității online a datelor publice.
L 18.4	Stimularea creării unei baze de date interoperabile între instituțiile publice.
L 18.5	Stabilirea unor standarde ridicate privind achiziția de servicii și implementarea proiectelor.
L 18.6	Stimularea cooperării între instituțiile publice, mediul non-guvernamental și societatea civilă.

O 19 | Sibiul devine un loc în care se stimulează inițiativa locală, bazată pe dialog și cooperare în cadrul unei societăți civile multiculturale.

Context actual

Societatea civilă reușește să implice cât mai mulți locuitori în viața activă a orașului, prin evenimentele pe care le organizează și prin principiile pe care le promovează. Domeniile și activitățile promovate acoperă o gamă largă de interese, pornind de la manifestările care se adresează unor probleme sociale, până la evenimente sportive, implicarea directă în domeniul educației sau al protejării patrimoniului construit, cultural sau natural.

Argument

Asumarea responsabilității duce la dezvoltarea eficientă și echilibrată a orașului. Având la bază tradiția vecinătăților, care a reglementat relațiile sociale din cadrul orașului încă din Evul Mediu, Sibiul beneficiază de o societate civilă capabilă de a construi un nou model de coeziune socială și participare la viața orașului. Prin deschiderea unor noi canale de comunicare între administrația publică și societatea civilă, viziunea administrației poate fi mai bine corelată cu nevoile societății, fapt care conduce la creșterea gradului de satisfacție și, implicit, la îmbunătățirea calității vieții.

Linii de dezvoltare

L 19.1	Sprijinirea dezvoltării micro-comunităților.
L 19.2	Implicarea actorilor locali în viața comunității.
L 19.3	Promovarea voluntariatului.

O 20 | Calitatea înaltă a vieții reprezintă un avantaj considerabil al orașului, care va fi menținut și dezvoltat atât pentru locuitori, cât și pentru atragerea tinerilor sau a familiilor tinere.

Context actual

Sibiul oferă un raport favorabil între factorii cu impact direct asupra calității vieții, respectiv oferta de locuințe, infrastructură educațională, locuri de muncă sau oportunități de petrecere a timpului liber. În paralel, mediul cultural dinamic sau promovarea modalităților de deplasare alternativă, nemotorizată, aduc un plus de valoare vieții din oraș.

Argument

Populația tânără stimulează dezvoltarea orașului, fiind principalul motor al unei evoluții sociale, culturale și economice echilibrate. Investind în continuare în domeniile care contribuie la creșterea calității vieții, Sibiul are capacitatea de a atrage o populație tânără și educată, răspunzând totodată și cerințelor tuturor locuitorilor săi.

Linii de dezvoltare

L 20.1	Creșterea fondului de locuințe cu o ofertă calitativă din punct de vedere arhitectural și accesibilă financiar.
L 20.2	Dotarea cartierelor rezidențiale cu o infrastructură adaptată cerințelor tuturor grupurilor de vârstă.
L 20.3	Creșterea calității și a accesibilității spațiului public printr-o atenție sporită acordată designului urban.
L 20.4	Diversificarea infrastructurii, respectiv a ofertei de servicii și dotări destinate petrecerii timpului liber atât la nivelul orașului, cât și în cartiere.
L 20.5	Asigurarea infrastructurii și a ofertei de servicii necesare gestionării eficiente a problemelor de siguranță și securitate.
L 20.6	Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice.

O 21 | Persoanele defavorizate vor fi mai bine integrate în societate, participând activ la viața orașului.

Context actual

Prin proiectele implementate și activitățile desfășurate, administrația locală, împreună cu asociațiile de profil oferă o acoperire largă nevoilor persoanelor defavorizate.

Argument

Eforturile pentru integrarea persoanelor defavorizate în viața orașului sunt minime comparativ cu efectul pozitiv social și economic care rezultă.

Linii de dezvoltare	
L 21.1	Dezvoltarea capacității instituționale în vederea oferirii unui sprijin social adecvat și adaptat nevoilor sociale existente pe plan local.
L 21.2	Creșterea implicării comunității locale și a societății civile în procesul de furnizare, diversificare și dezvoltare a ofertei de servicii sociale.
L 21.3	Îmbunătățirea, dezvoltarea și diversificarea infrastructurii sociale.
L 21.4	Asigurarea îngrijirii, creșterii, formării, dezvoltării și educării copiilor în cadrul propriilor familii.
L 21.5	Îmbunătățirea rețelei de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități.
L 21.6	Dezvoltarea unei oferte de servicii sociale având drept scop prevenirea și combaterea sărăciei sau a riscului de excluziune socială.
L 21.7	Susținerea dezvoltării unor rețele care permit conectarea grupurilor sociale diferite.
L 21.8	Promovarea unor modele de locuire alternativă, ce aduc împreună generații diferite.

Autorii doresc să le mulțumească celor 150 de reprezentanți ai societății civile, respectiv ai instituțiilor publice sau private care s-au implicat activ în procesul de elaborare a Ghidului de Dezvoltare al Municipiului Sibiu 2014 – 2024 atât în cadrul întâlnirilor sectoriale, al meselor rotunde, cât și prin intermediul unor întâlniri bilaterale.

De asemenea, doresc să adreseze mulțumiri locuitorilor Municipiului Sibiu pentru implicarea lor în cadrul diferitelor etape ale procesului de consultare publică.

Casetă tehnică

Editor	Primăria Municipiului Sibiu www.sibiu.ro Sibiu, 2014
Concept și coordonare	Michael Engel, Andreea Tănase Heritas - Fundația Transilvană pentru Dezvoltare Integrată, Protecție și Revitalizare a Patrimoniului Cultural Sibiu, România www.heritas.ro
Autori	Michael Buck Klaus Birthler (Atelier UndaVerde, Târgu – Mureș) Georgiana Birthler – Branea (Atelier UndaVerde, Târgu – Mureș) Liliana Cazacu (Fundația Heritas, Sibiu) Ioana Deac (Fundația Heritas, Sibiu) Michael Engel (Fundația Heritas, Sibiu) Diana Galoș Andreea Tănase (Fundația Heritas, Sibiu)
Grup de lucru	Primăria Municipiului Sibiu: Klaus Iohannis, Primarul Municipiului Sibiu Astrid Fodor, Viceprimar al Municipiului Sibiu Virgil Popa, Viceprimar al Municipiului Sibiu Cristina Bica, Director / Direcția Tehnică Mirela Gligore, Șef Serviciu Presă și Comunicare Ioana Leca, Director / Direcția Economică Stela Matioc, Șef Serviciu Cultură, Sport și Turism Tatiana Stănese, Unitatea de Implementare a Proiectelor Ioana Urdea, Arhitect – Șef / Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism Alături de reprezentanții Primăriei Municipiului Sibiu, din Grupul de Lucru au făcut parte și autorii menționați mai sus.
Coordonarea procesului de consultare publica	Michael Engel, Andreea Tănase
Grafică și redactare	Michael Engel, Andreea Tănase
Fotografii	Dacă nu există alte mențiuni: Focus Sibiu (Sebastian Marcovici, Silvana Armat, Dragoș Dumitru)

În ceea ce privește datele care au stat la baza procesului de analiză, autorii au utilizat numai informații, date și cifre provenind din surse publice. Autorii nu își asumă nicio răspundere pentru corectitudinea datelor preluate din aceste surse publice.

